

GORENJSKI GLAS

GLASLO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

TALENT NE PRIDIE SAM, TREBA GA JE ODKRITI

stran 8

GOSPODINJSKA POMOČNICA PRI SVOJEM MOŽU

stran 6

POLETJE V SEDLU

FOTOREPORTAŽA NA STRANI 8

Tako, svečana zaobljuba je končana, postal sem pravi vojak, toda pred mano je še dolgih enajst mesecev uniforme. Žena, sinova in oče pa so ga to popoldne vzeli za svojega, šli bodo v mesto in se marsikaj lepega pogovorili. (več na 12. strani)

Foto: G. Šinik

Lubadar spet pustoši

V zadnjih, vročih tednih se je lubadar v gorenjskih gozdovih spet zelo razširil, predvsem na območju radovljiške in jeseniške občine, kjer so najbolj napadeni smrekovi gozdovi med Črničevcem in Brezjami, v Gornjesavski dolini, manj na Jelovici in Pokljuki. »Če ljudje ne bodo šli v svoje gozdove, da jih zaščitijo pred lubadarjem, bo jeseni prišlo do katastrofe,« pravi Dušan Novak, direktor blejskega Gozdnega gospodarstva. Do jeseni se namreč lahko namnože še dva do trije zarodi lubadarja, tega nevarnega drevesnega škodljivca.

V blejskem Gozdnem gospodarstvu so z večerajšnjim dnevom uvedli izredne raz-

mere, povsem so se posvetili zatiranju lubadarja. To so storili po obisku republiškega gozdarskega inšpektorja v minulem tednu, ki je ugotovil, da so ponekod smrekovi gozdovi zelo napadeni. Pravega učinka pa seveda ne bo, če se zatiranja lubadarja ne bodo lotili tudi zasebni lastniki, ki imajo več kot polovico gozdov na tem območju. Na poziv Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko naj bi občinski izvršni sveti pozvali lastnike in z ustreznimi predpisi zahtevali, da uničujejo lubadarja in preprečujejo njegovo širjenje.

Čemu takšen poziv, se boste vprašali, saj bi morali biti vendar lastniki sami

najbolj zainteresirani, da je njihov gozd zdrav, da dreves ne uničuje lubadar. Čemu jih je treba s predpisi prisiliti, da bodo šli v gozd. Na območju radovljiške in jeseniške občine dejansko od gozda živi le okoli 50 kmetov, teh verjetno ne bo treba siliti, da skrbe za svoje gozdno bogastvo. Dosti pa je takšnih, ki od gozda ne žive, menda celo takšnih, ki niti ne vedo, kje je njihova gozdna parcela. Pred leti sprejeti predpisi namreč dovoljujejo nekmetom le pol hektara gozda, zato se je gozdna posest zelo razdrobila, v zadnjih dveh letih se je število takšnih lastnikov gozda celo podvojilo.

M. Volčjak

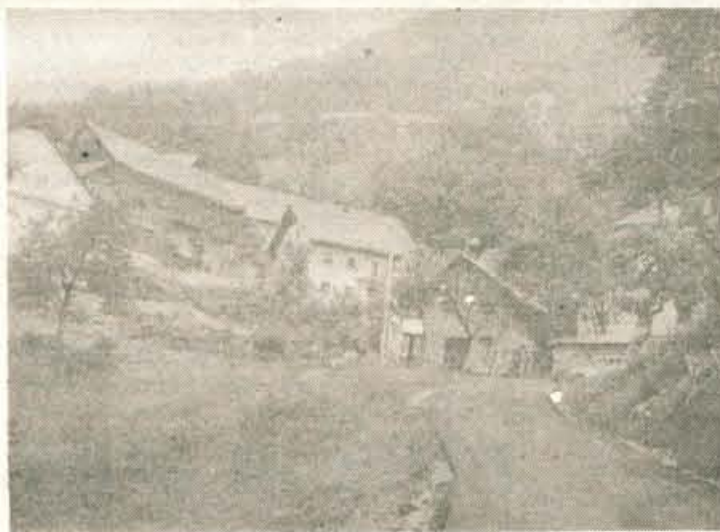
V novi jeklarni ponvična metalurgija

Jesenice, 13. julija — V jeseniški novi jeklarni so začeli z vročim testiranjem pomembne naprave za vpihovanje prašnih delcev v tekoče jeklo, TN naprave. V okviru ponvične metalurgije gradijo v jeklarni napravo za vakumiranje jekla in napravo za vpihovanje prašnih delcev. Napravi sta med seboj povezani, da tekoče jeklo lahko hkrati obdelajo z obema ali eno — vse to zahteva moderna tehnologija.

TN naprava omogoča vpihovanje reakcijskih prašnih delcev s pomočjo inertnega plina v tekoče jeklo. Drugo napravo pa uporabljajo za izdelavo kvalitetnih jekel z degasacijo in oksidacijo pod vakuumom.

Z vročim testiranjem TN naprave so v novo jeklarno uvedli ponvično metalurgijo in v prvih dneh naredili šest obdelav. Zdaj si prizadevajo, da bi nemoteno obratovala tudi druga naprava, kjer je delo nekoliko ovirano, saj še vedno niso dobili vse opreme. Pri testiranju so se pokazale vse malomarnosti projektiranja, izdelave, montaže in dobave, zato se je testiranje tako zavleklo.

D. S.

Pod 1173 metrov visoko Lajško goro v oglu Jelovice stoji nad grapo Selnice Selske Lajše. Vas je v vojni mnogo trpela. Tudi cerkev sv. Jedrta, ki je stala na slemenu, je bila uničena. Danes ob starih hišah rastejo nove. Velik napredek je vasi, posebno Spodnjim Lajšam, prinesla asfaltna cesta, ki se iz Selc vije navkreber dobre tri kilometre. Prejšnji teden so na fino asfaltirali še 680 metrov dolg odsek od krajevne table do gostilne pri Štihlju. Več o kraju in njegovih ljudeh lahko preberete na 6. strani. — Foto: H. J.

Stane Dolanc — predsednik komiteja Pokala Vitranc

Jesenice, 13. julija — Organizacijski komitej Pokala Vitranc Kranjska gora je ob izteku štiri-letnega mandatnega obdobja pripravil poročilo o svojem delu in usmeritvah za prihodnje. Pripravili so tudi nov poslovnik organizacijskega komiteja, ki deluje kot samostojni organ, ki ga je ustanovila občinska skupščina. Novost v organizaciji sta komisija za marketing in komisija za finance.

Organizacijski komitej Vitranc Kranjska gora skrbi za organizacijo smučarskih tekmovanj v alpskih disciplinah ter za tekme, ki jih v okviru mednarodne smučarske organizacije FIS prevzame Smučarska zveza Jugoslavije.

Novi predsednik komiteja bo Stane Dolanc, podpredsednika

Jakob Medja, predsednik občinske skupščine in Boris Bergant, direktor Železarne, medtem ko bo generalni sekretar Vojteh Budinek.

D. S.

V Zagrebu

Darjanovo srebro

Zagreb, 12. julija — Na Univerziadi v Zagrebu smo dočakali tudi Jugoslovani prvo kolajno. Osvojili so jo plavalci, ki sploh v Zagrebu izredno uspešno nastopajo in rušijo državne rekorde. Še posebej je presenetil Darjan Petrič, ki je skoraj nepričakovano osvojil srebro na 400 metrov kralj. Darjan je bil tudi v finalu na 400 metrov mešano, danes pa se mu nasmeha nova kolajna v njegovi disciplini: 1500 metrov kralj. Darjan je očitno v formi in nadejamo se kolajne. Več na športni strani.

J. K.

Iskrini delavci v športno halo

Jesenice, 9. julija — Delegates zbora združenega dela so obvestili, da se bo 80 delavcev Iskre iz Blejske Dobrave, ki bodo še do konca leta delali, najbrž preselilo v prostore športne hale Podmežaklo. Za ostale delavce bo treba najti zaposlitev drugje.

V jeseniški občini so na seji izvršnega sveta zavrnilo sanacijski program za temeljno organizacijo Iskra na Blejski Dobravi, saj so menili, da je to program likvidacije temeljne organizacije in ne njene sanacije. Čeprav so bile ostro proti takim ukrepom tudi družbenopolitične organizacije občine in zbor delavcev Iskre Telematike na Dobravi, saj so zahtevali prestrukturiranje proizvodnje, je vendarle prišlo tako daleč, da nove proizvodnje za Iskro na Dobravi ni in je ne bo.

Tako tudi delegati zbora združenega dela jeseniške občine na minuli seji niso mogli kaj več kot poslušati zadnjo informacijo o razmerah v Iskri, informacijo, ki napoveduje zanesljivo ukinitve te temeljne organizacije.

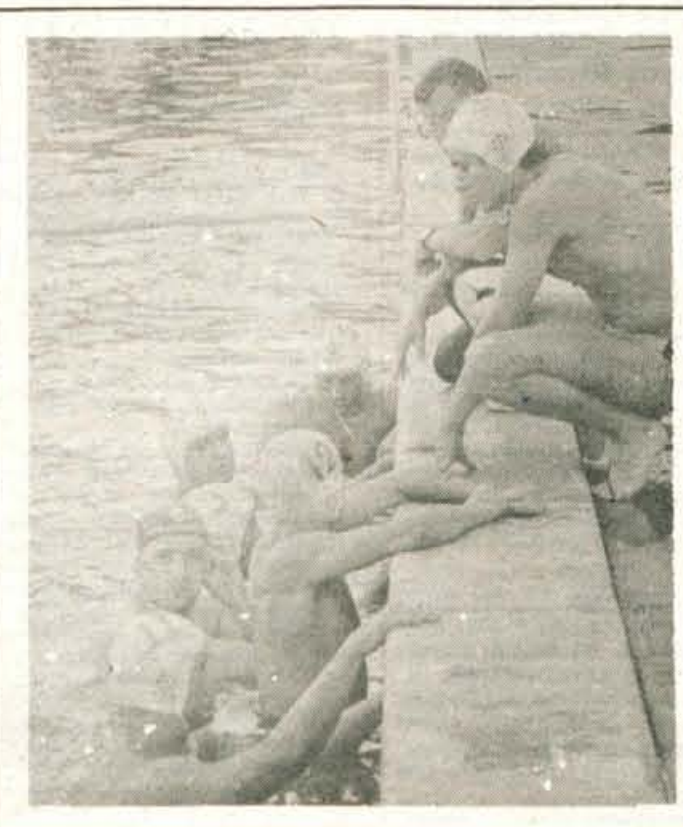
Od 460 zaposlenih delavcev se jih je 20 že odločilo, da si poiščejo delo drugje. Ostali so se zaposlili vendar Iskra nadaljuje s prisilnimi dopusti. Zda jih je na prisilnem dopustu 47, v prazniški pa jih je odšlo še pet. Nekateri so na prisilnem dopustu, drugi se

nanj pripravljajo, proizvodnja se počasi ustavlja in za vedno ukinja.

Iskra Telematika naj bi na Jesenicah vsaj do konca leta zaposlovala 80 delavcev v proizvodnji napajalnikov, ki je še rentabilna. Ker je najbrž nesmiselno, da bi osemdeset delavcev delalo v tako veliki hali kot je na Dobravi, razmišljajo o tem, da bi jih preselili v prostore športne hale Podmežaklo, ki jih ima Iskra v najemu. To pa bo vendarle samo obrat in ne več temeljna organizacija.

In kam z ostalimi delavci, ki so tako ostali na cesti? Do oktobra bodo morali zanje najti ustrezna delovna mesta po drugih delovnih organizacijah jeseniške, radovljiške in tržiške občine. Za prezaposlitev drugod iščejo možnosti in rešitve, tako zavod za zaposlovanje kot jeseniški izvršni svet, ki je dobil s tako nepričakovano in nenadno ukinitvijo temeljne organizacije dokaj težko in nevhvaležno delo. Da ne govorimo o občutju in izkušnji delavcev, ki morajo, ne po lastni krivdi, zapustiti svoje delovno mesto...

D. Sedej

Vaterpolo za dobre živce — Tako bi lahko ocenili sobotno tekmo vaterpolistov kranjskega Triglava z Medveščakom iz Zagreba, ki so jo v razburljivem zaključku dobili Kranjčani s 17 : 16. Škoda, da tekem ne spremlja več gledalcev. Več o vaterpolu na športni strani. — Foto: G. Šinik

Ozeenovci v Ankaranu

Ankaran — Center klubov pri republiški konferenci ZSMS je tudi v letošnjem juliju organiziral tradicionalno Poletno šolo klubov OZN na Debelnem rtiču pri Ankaranu. Poletne šole, ki bo potekala v treh izmenah, se bodo udeležili osnovnošolci, srednješolci, v zadnji izmeni pa poleg vodstva Centrov klubov OZN tudi gostje iz drugih republik in pokrajin in iz zamejstva.

Namen šole je seznanjanje mladih o dogajanjih doma in po svetu, predvsem pa v izobraževanju za mir, mednarodno razumevanje in sodelovanje. Sočasno bodo usposabljali tudi mlade člane za delo na področju mednarodnega sodelovanja in razumevanja v mladinski organizaciji.

I. K.

Od 204 spomenikov je 35 zanemarjenih

Škofja Loka, julija — Zadnji pregledi spomenikov in spominskih obeležij iz narodnoosvobodilnega boja so pokazali, da veliko skrbnikov spomenikov svoje obljube ne izpolnjuje. Komisije so ugotovile, da je od skupno 204 spomenikov v škofjeloški občini kar 35 zanemarjenih. Največkrat so zaraščeni, na napisih so obledle črke, podrti so ograje, zrahljeni temelji in podobno.

Krajevne skupnosti, ki so prevzele varstvo in za spomenike potem našle skrbnike, so dolžne nadzorovati in zahtevati ureditev spomenikov. V kolikor pa krajevne skupnosti svojih spomenikov niso dale v varstvo, morajo zanje skrbeti same. Sredstva za ta dela so na voljo. Na predsedstvu Občinskega odbora zveze borcev Škofja Loka so povedali, da so zdaj točno seznanjeni, kateri spomeniki so potrebni ureditve in bodo poskrbeli za njihovo ureditev. D. D.

Krajevni praznik na Hrušici

Hrušica, 13. julija — V spomin na ustreljene talce na Belem polju pri Hrušici praznujejo vsako leto krajanje Hrušice svoj krajevni praznik. Letos bodo številne prireditve organizirali od 11. do 27. julija.

V soboto, 11. julija, je bila že otvoritev razstave značk v mali dvorani kulturnega doma. V soboto, 18. julija, bo nogometni turnir pred domom ter osrednja proslava ob krajevnem prazniku. Po proslavi se bodo člani Alpskega letalskega centra s padali spustili na prireditveni prostor.

V nedeljo, 19. julija, bo tekmovanje v streljanju z zračno puško, v sredo, 22. julija, pohod na Hrušiško planino, v soboto, 25. julija, tekmovanje v namiznem tenisu, sektorska vaja gasilcev in slovesna seja krajevne skupnosti.

V ponedeljek, 27. julija, bodo pripravili še skupen odhod na žalno komemoracijo na grobove ustreljenih talcev v Begunje.

D. S.

Delo delegatov v zveznem zboru

Vprašljiva naglica

Kranj, 8. julija — Na zasedanju kranjske občinske skupščine so obravnavali tudi delo delegatov v zveznem zboru zvezne skupščine, kritično pa predvsem sprejemanje zakonov po hitrem postopku.

Gorenjski delegat v zveznem zboru Ciril Korošec iz Škofje Loke je povedal, da je kritika o naglici sprejemanja pomembnih zakonov, predvsem interventnih, upravičena. Vendar jih tudi sami pogosto dobe na mizo šele, ko pridejo v Beograd. Kot delegati so nasploh slabo obveščeni, mnoge stvari izvedo šele iz časopisov. Kako naj torej ravnamo, se je vprašal Ciril Korošec, saj poleg tega že v Sloveniji glede nekaterih zakonov nismo enotni.

Osvetlil je tudi problem preglasovanja v zveznem zboru, ki ima 220 delegatov iz vse Jugoslavije, po 30 iz republik in po 20 iz pokrajin. Pri sedanjem načinu glasovanja se je že zgodilo, da je bil zelo pomemben zakon sprejet le z 56 glasovi, kar je seveda vprašljivo. S preglasovanjem je povezano tudi težavno uveljavljanje amandmajev; še noben ni bil sprejet, je dejal Ciril Korošec, če ga poprej ni potrdil zvezni izvršni svet ali matični odbori. Borba za amandmaje torej nič ne pomaga, ko pride do preglasovanja. Kot primer je navedel zadnje zasedanje zveznega zbora, na katerem so predlagali, da bi izgubar zadržal osebne dohodke, če je izguba trenutne narave, vendar je manjkalo devet glasov, da bi bil sprejet.

M. V.

Polletni višek tržiške SZDL

Pomoč krajevnim skupnostim

Trzič, 9. julija — V četrtek se je v Trziču sestala občinska konferenca SZDL in sprejela finančno poročilo za letošnje prvo polletje. Za SZDL in za družbenopolitične organizacije nasploh presenetljiv je podatek, da je polletni saldo pozitiven in bi bilo najmanj koristno, če bi sredstva ležala neizkoriščena. Zato je konferenca zadolžila predsedstvo, naj na prvi seji odloči, kateri krajevni skupnosti oziroma krajevni konferenci SZDL pomagati. V pošto bodo prišle krajevne skupnosti, kjer potekajo največje in najzahtevnejše akcije.

J. K.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konferencie SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trziča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo; Stefan Zargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Lea Mencinger (kultura), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Helena Jelovec (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Jože Košnjek (notranja politika, sport), Danica Dolenc (zanimivosti, za dom in družino), Stojan Saje (Trzič), Vilma Stanovnik (mladina, gospodarstvo), Marjan Ajdovec (tehnični urednik), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija).

Časopis je poltednik. Izhaja ob torkih in petkih.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo 28-463, mali oglasi in naročnina 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Naročnina za II. polletje 1987 je 7.500 din

Tržičani ocenjujejo krajevno samoupravo

Odločanje se krči, volja pojenjuje

Trzič, 10. julija — Teze o delovanju krajevne samouprave, dopolnjene z ugotovitvami občinske konference SZDL, bosta jeseni obravnavala tudi zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor občinske skupščine.

Ugotovitve o tezah za razpravo o delovanju krajevne samouprave, ki so jih pripravili v Trziču, bi lahko našli tudi drugje, saj so slabosti našega delegatskega sistema enake ali vsaj pri največjih problemih podobne vsem v slovenskih občinah. Da bi jih v sedanjih razmerah, ko lahko odločamo le o manj pomembnih stvareh, vse drugo pa je predpisano, limitirano, vnaprej izračunano in določeno, lahko odstranili, je iluzija. Prav pa je, da o

Konferenca je odločila

Franc Pungaršek novi sekretar

Trzič, 9. julija — Občinska konferenca SZDL Trzič je bila od letošnjega februarja brez poklicnega sekretarja, ker je Milan Krsnik, sekretar konference, izbral drugo delo. V kandidacijskem postopku, v katerega so se krajevne konference SZDL slabo vključevale (predsednica občinske konference SZDL Marica Praprotnik je opozorila, da mora biti jeseni, ko bodo izbirali novega predsednika, odziv boljši), je bilo omenjenih 18 imen, konferenca pa je v četrtek na predlog predsedstva za novega sekretarja izvolila Franca Pungarška iz Peka, rojenega leta 1960, zaposlenega v računskem centru. Do sedaj je bil stalno družbenopolitično aktiven, predvsem v mladinski organizaciji, končal pa je tudi enoletno politično šolo CK ZKS.

J. K.

Telefonski priključek že dva milijona dinarjev

Kranj, 10. julija — V petek so o nadaljnjem razvoju ptt omrežja razpravljali delegati na skupščini območne interesne skupnosti za ptt promet Kranj. V Kranju ima prednost Stražišče, kjer pa bo po izgradnji vrednost telefonskega priključka od milijona 500 tisoč do 2 milijona novih dinarjev.

Ko so na minulem zasedanju obeh zborov skupščine območne interesne skupnosti za ptt promet Kranj govorili o preteklem delu in o prihodnjih načrtih, so se delegati največ mudili pri predvidenih investicijah za telefonsko omrežje na Gorenjskem.

Gorenjski poštarji poudarjajo, da že vrsto let ne morejo zagotoviti ekonomske cene storitev, zato razvoj hudo zaostaja. V tistih občinah, kjer so vendarle nekotno napredovali — predvsem v Škofji Loki — so izdatno pomagale delovne organizacije, ki so prispevale ogromna sredstva za razvoj telefonskega omrežja. Po posameznih občinah je podjetje za ptt promet Kranj skupaj z izvršnimi sveti izdelalo prednostni vrstni red naložb v naslednjih petih letih.

In kaj v posameznih občinah lahko pričakujejo? Poleg najnujnih skupnih naložb za izgradnjo omrežja imajo za Jesenice v planu kabelsko kanalizacijo v Centru II, zamenjavo kabla Jesenice — Blejska Dobrava in gradnjo telefonske mreže Kranjska gora — Gozd Martuljek ter nekaj opreme v Žirovnici. V Kranju

ima vso prednost Stražišče, medtem ko bodo v ostalih krajih poskrbeli za nujne zamenjave in dodatno opremo. Sedanji izračuni kažejo, da bo vrednost telefonskega priključka v Stražišču od milijona 500 tisoč do 2 milijona novih dinarjev, zato so se pojavila upravičena vprašanja, koliko interesov bo po določitvi cene lahko še vztrajalo pri naročilu priključka.

V radovljiški občini so na vrsti Begunje v povezavi z Radovljico, oprema za Bled, na telefonsko omrežje pa težko čakajo tudi drugod, predvsem v Bohinju. V Škofji Loki so naložbe namenjene za Trato in novelacijo projekta Škofja Loka — Gorenja vas, medtem ko v Trziču nameenjajo denar za opremo v Križah.

Čeprav plan naložb predvideva ogromna sredstva, bodo vendarle številni interesi še vedno brez telefonskega priključka, saj so investicije zelo drage. V telefonskem omrežju na Gorenjskem je vključenih 49.788 telefonskih aparatov, kar pomeni 26 telefonov na 100 prebivalcev. Ob sedanjih zaostrenih gospodarskih razmerah bo hiter razvoj

Pozno o gospodarskih rezultatih

Jesenice, 9. julija — Minuli četrtek so delegati zborov občinske skupščine razpravljali o trimesečnih gospodarskih rezultatih. Težak položaj v kovinskopredelovalni industriji.

Ko so na minulih treh sejah zborov skupščine občine Jesenice obravnavali poročilo o gospodarjenju v prvem trimesečju letošnjega leta (zares zelo pozno, vendar zagotavljajo, da prej ni bilo mogoče), so na seji zbora združenega dela delegati iz elektrarne Moste protestirali proti sklepu izvršnega sveta, ki pravi, da so najbolj pri izplačilu osebnih dohodkov odstopali prav v elektrarni Moste.

Poročilo pravi, da so imeli med drugimi zelo veliko izgubo v elektrarni Moste, zaradi velikih stroškov, a obenem so tudi izplačali najvišji čisti mesečni osebni dohodek v občini. Izvršni svet je menil, da temeljna organizacija ni izplačala osebnih dohodkov v skladu z ekonomsko logiko dobrega gospodarjenja, saj je precej delovnih in temeljnih organizacij, ki so tudi v težkem položaju, vendar niso do kraja izkoristile možnosti izplačila osebnih dohodkov.

Delegatom iz Most se primerjava med najnižjim in najvišjim

izplačanim osebnim dohodkom ni zdela ustrezna in umestna. Dejali so, da ne čutijo odgovornosti za izgubo, saj je položaj elektrogospodarstva zelo težak in niso sami samovoljno razporejali osebnih dohodkov. A predstavnik izvršnega sveta so vztrajali pri prvem sklepu.

Delegati zbora združenega dela so se strinjali z ostalimi sklepi izvršnega sveta, da je vendarle že nujna povezava kovinskopredelovalne industrije, ki se v občini združuje že vrsto let, a se še do zdaj ni združila. Posebni problemi so v Kovinu, kjer zahtevajo ukrep družbenega varstva; skoraj nerazrešljiv pa je položaj Lesnogalantijskega obrata, ki je pred likvidacijo. A delavci še naprej vztrajajo in hojijo na delo, kljub nizkim in najnižjim osebnim dohodkom, tako da bo dokončna rešitev o Lesnogalantijskem obratu znana avgusta. Potrebno se bo tudi zavzeti za hitrejši razvoj turizma v Kranjski gori, saj so rezultati slabi.

D. Sedej

Drugič letos

Dražje komunalne storitve

Škofja Loka, 13. julija — Cene komunalnih storitev so se v loški občini z začetkom tega leta povišale od 33 do 35 odstotkov, z drugim polletjem pa so poskočile še od 38 do 45 odstotkov (za vodarino in kanalizacijo po odčitku porabe po 25. juniju).

Tako je voda dražja za povprečno 36,78 odstotka. V gospodinjstvih stane kubični meter porabljene vode 127 dinarjev, v loški industriji 151, v železnikarski 211 in v žirovski 173 dinarjev, drugi porabniki pa vodo plačujejo po 151 dinarjev. Razen tega dodaja gospodarstvo še 40 dinarjev k porabljenu kubičnemu metru vode za tako imenovano razširjeno reprodukcijo oziroma za hitrejšo zagotavljanje dodatnih količin vode loškemu vodovodu in vodstvu v Žireh ter za povečanje čistilnih naprav v Železnikih, Žireh in Škofji Loki.

Kanalizacija je dražja povprečno za 39,53 odstotka in smetarina za 39,84 odstotka. Na kubični meter porabljene vode v gospodinjstvih odsej plačujejo za kanalizacijo 116 dinarjev, v loški industriji 151, v železnikarski 179 in v žirovski 240 dinarjev. Cena odvoza komunalnih odpadkov pa je odvisna od pogostosti odvozov in od oddaljenosti.

Novo cene je z julijem objavila tudi Alplesova toplotna v Železnikih, ki daje toploto se delu sosednje industrije in stanovanjskemu naselju. Cene so višje za 42 odstotkov in znašajo za industrijo in poslovne objekte 24,15 dinarjev za kilovatro uro ter za stanovanja in plavalni bazen 19,49 dinarjev za kilovatro uro oziroma 262,70 dinarjev za kvadratni meter. Toplota iz Alplesa je med najcenejšimi, če že ne tudi najcenejša na Gorenjskem.

H. J.

Planinski izlet

Kranj, 9. julija — Planinsko društvo Kranj preija 18. in 19. julija planinski izlet na 2203 metre visoko Mrzlo goro. Avtobus bo odpeljal iz Kranja do Kamniškega ob 6.20, tu pa bo prestop na avtobus za Kamniško Bistrico. Če bo slabo vreme, izlet odpade. Prvi dan bo hrome pet, drugi dan pa sedem ur. Prijave sprejemajo v pisarni društva do petka, 17. julija.

Medobčinski svet ZSMS za Gorenjsko o letošnji štafeti

Koliko časa bomo še prirejali tako drage manifestacije?

Kranj, 12. julija — Prejšnji ponedeljek so se v Kranju sestali delegati MS ZSMS za Gorenjsko in sprejeli poročilo o letošnjem proslavljanju dneva mladosti, delu RK ZSMS in imenovali novega predsednika. Odhod štafete mladosti je stal osem starih milijard.

Največ pozornosti so mladinci posvetili prav štafeti. Poročilo o štafeti opozarja na veliko spolitizirano, ki jo je bil deležen letošnji odhod. Plakarna afera je pokazala na veliko nestrpnost do pobud slovenske mladine in močno izražene centralistične tendence v posameznih vidnih zveznega odbora za pripravo štafete. Izkazalo se je, da retrogradistični umetniški postopek kljub svoji popularnosti ter nemalokrat vseeno stih lahko nosi v sebi tudi elemente, ki ga v očeh javnosti označujejo kot povsem nesprejemljivega. S plakatno afero si je mladinska organizacija močno zmanjšala prostor za uveljavljanje novega, predvsem pa izgubila veliko mero zaupanja in vere v dobrnamernost svojega delovanja, pravi poročilo. Slovesnost v Bohinju pa je pokazala, da mladinska organizacija takih proslav preprosto ne zna več delati, ker z mladino nimajo nič skupnega. V razpravi so mladinci opozorili na vrsto pomanjkljivosti. Vprašanje je, koliko mladih je dejansko bilo na organiziranih okroglih mizah oz. ali niso bile te predvsem za tiste, ki so tam pač morali biti. Razprava o nadaljnji usodi štafete pa naj se začnejo takoj, da ponovno ne bo zmanjkalo časa. Najvišjemu mladinskemu vodstvu v Sloveniji so tudi očitali izredno slabo povezanost in slab pretok informacij z občinskimi konferencami.

Seznanjanje smo bili tudi s stroški letošnjega odhoda štafete, ki po izračunih, narejenih do konca maja, znašajo dobrih osem starih milijard. Sodelovanje na zaključni prireditvi pa je zaenkrat stalo Slovenijo dve stari milijardi. V slednje so všteti samo stroški, namenjeni nastopajočim iz Slovenije.

V nadaljevanju so gorenjski mladinci sprejeli še poročilo o delu RK ZSMS in njenih organov v obdobju maj 1986-junij 1987. Razrešili so tudi dosedanji predsednik MS ZSMS Boštjana Šefica iz Kranja in izvolili novega, Miha Potočnika, 28-letnega organizatorja dela iz Radovljice.

P. Škofic

Slabi poslovni rezultati se od lesarjev selijo k gozdarjem

Zasluzek z lesom gozdarjem ne zadošča več

Železniki, 9. julija — Pri gospodarjenju z gozdom smo v Sloveniji posebezi, saj nikjer v Evropi in drugod v Jugoslaviji gozdarji ne žive izključno od denarja, ki ga dobe s prodajo lesa, vseh povsod imajo dodatni denarni vir, saj les predstavlja le tretjino koristi, ki nam jo daje gozd. Gorenjski gozdarji imajo zadnja leta vse več skrbi, saj so gozdove prizadele katastrofalne ujme in skoraj polovico lesa predstavljajo poškodovana drevesa. Zasluzek je vse bolj skop in izkupiček ne zadošča več za pokrivanje stroškov, nego in obnovo gozdov. Takšni so bili poudarki na četrtkovi seji izvršilnega odbora Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko, ki so jo v dobršnem delu posvetili lesarjem in gozdarjem.

60 odstotkov gorenjskih gozdov kaže znake umiranja

Na območju kranjskega in blejskega Gozdnega gospodarstva se razprostira približno 124 tisoč hektar gozdov, zaloge lesa so ocenjene na skoraj 27 milijonov prostorninskih metrov. Gozdno bogastvo pa je vse bolj ogroženo, znake umiranja kaže kar 60 odstotkov gorenjskih gozdov, kar so pokazale raziskave leta 1985. Zaskrbnjujoče in presenetljive so ugotovitve citogenih raziskav, ki so pokazale, da je tri četrtine smrekovih gozdov v Sloveniji, na Gorenjskem pa polovica, resno ogroženih, saj so ugotovili poškodbe dedne snovi smreke. Kakšne bodo posledice takšnih poškodb, je težko napovedati, brzokone pa je smreka z poškodovano dedno osnovo manj odporna.

Gorenjske gozdove pa je v zadnjih letih prizadelo še več ujme. Leta 1984 je veter prizadel 425 tisoč prostorninskih metrov lesa in prizadel 18 tisoč hektar gozdov. Zled je novembra 1985 podrl 248 tisoč prostorov prostorninskih metrov lesa, predvsem listavce, in prizadel 10 tisoč hektar gozdov. V razdeljenih gozdovih je prizadeto drevje še bolj izpostavljeno škodljivcem in boleznim. Pri vetrolemu so se na iglavcih katastrofalno razmnožili podlubniki, prizadetih je 30 tisoč hektar gozdov in evidentiranih več kot 1.200 žarišč. V gozdovih pa škodo dela tudi divjad, poškodbe so opazne na 17 tisoč hektarjih, največ škode pa seveda divjad napravi v mladih nasadih.

Naravne ujme so seveda že od nekaj pustošile po gozdovih, tudi lubadar je imel boljše in slabše čase. Toda zdaj se je nagrmadilo toliko slabih, da je gozd resno ogrožen; onesnažen zrak in kisel dež, zadnji dve ujmi, ki sta bili katastrofalni, navali lubadarja na smrekah in lani bukovega rilkarja. Jelka zaradi onesnaženega zraka izginja iz naših gozdov, brest in kostanj zaradi bolezni... Slika naših gozdov je resnično črna. Morda gozdovi s ceste izgledajo lepo zeleni, toda če boste krenili v gozd in si ga dobro ogledali, boste opazili veliko sušice.

Vse to se seveda pozna pri lesu, ki prihaja iz gorenjskih gozdov. Gozdarji seveda seveda predvsem poškodovana drevesa in takšnih je že kar 47 odstotkov. Izkupiček od prodanega lesa je manjši, lesarji

pa nad takšnim lesom seveda niso navdušeni, saj je iz njega težje napraviti dobre izdelke.

Ogroženost gozdov torej že v dobršni meri kaže svoje praktične posledice.

Gozdarski kruh je vse bolj trd

Gozdarji so se torej znašli v precepu, po eni strani se bore za dohodek, več ga seveda prinesejo zdrava drevesa, na drugi strani pa morajo skrbeti za zaščito gozdov, kar seveda pomeni, da morajo najprej posekati bolna drevesa, kar jim seveda povzroča več stroškov in prinaša manj denarja. Drugega denarnega vira pa gozdarji nimajo, na Slovenskem smo pri tem pravi posebezi. Drugod v Evropi poznajo namreč najrazličnejše oblike denarne pomoči, najbolj praktičirajo delež v ceni bencina. V sosednji Hrvaški pa turistični zasluzek deloma namenjajo tudi za gozdarstvo. Skratka, vseh povsod vedo, da gozdarji ne morejo preživljati zgolj s ceno lesa, saj navsezadnje niso zadolženi le za sekanje dreves, temveč tudi za nego in obnovo gozdov.

Cena lesa pa ima dve plati tudi v odnosih med gozdarji in lesarji. Slednji so se v zadnjih letih znašli v hudih težavah in navijajo torej za nižjo, čeprav je treba reči, da v njej prispevajo tudi za vzdrževanje in obnovo gozdov. Gozdarji pa seveda navijajo za višjo, saj skušajo z njo pokriti vse omenjene težave. Na Gorenjskem so združeni v sozd GLG in tehtnico torej skušajo kar najbolj uravnati, kar se navsezadnje kaže tudi v tem, da se slabši poslovni rezultati selijo od lesarjev k gozdarjem.

V letošnjih prvih treh mesecih so lesarji proizvodnjo povečali za odstotek v primerjavi z enakim lanskim razdobjem, gozdarstva pa je bila prevsem zaradi hude zime manjša za 20 odstotkov. V sozdu je bil celotni prihodek večji za 85 odstotkov, od tega v lesarstvu za 120 odstotkov. Gozdarji torej zaostajajo, deloma je to seveda tudi sezonskega značaja, saj jih je letos ovirala zima. V blejskem Gozdnem gospodarstvu je to navrglo 130 milijonov dinarjev izgube, imeli so jo še v tovarni celuloze Medvode, ki prav tako sodi v sozd, in sicer 741 milijonov dinarjev, saj so zaradi obnove zmogljivosti prepolovili obseg proizvodnje.

Kopico podatkov bi lahko navedli, kako poslovna uspešnost gozdarjev pada, najbolj slikovito je to moč povedati z osebnimi dohodki. Že od nekaj velja nenapisano pravilo, da je delo gozdarjev — sekača v gozdu, moč primerjati z delom rudarja, da je enako težko in nevarno. Vendar, slovenski rudar je lani zaslužil približno 250 tisočakov na mesec, sekač v gozdu pa 130 tisočakov. Številki seveda tudi povešata, zakaj gozdarstvo delo ni zanimivo za domače kmečke fante. Tako se denimo z Jezerkega raje vozijo na delo v Kranj, v tovarne seveda, poln avtobus se jih odpele vsako jutro. Za tako majhno razliko zanje delo v gozdu pač ni privlačno. Zaradi tega seveda prihajajo korenjaki od drugod, predvsem iz Bosne in vrtimo se v začaranem krogu, kajti prišlek seveda potrebuje stanovanje in vse drugo in takšen delavec velja danes najmanj 10 milijonov dinarjev. Če bi znali stvari pametno zasukaati, bi bilo delo v gozdu lahko vabljivo tudi za korenjake z Jezerkega, predpisi in najrazličnejši dogovori in sporazumi pa so seveda tudi, poznajo le odstotke in linearne primerjave.

Zapišimo še ta podatek, da so imeli vsi slovenski gozdarji v letošnjem prvem trimesečju 2,5 milijard dinarjev izgube. Seveda je sezonskega značaja, vendar v preteklih letih je ni bilo; odseva seveda tudi revalorizacija, ki jo je prinesel nov obratniški sistem.

Kmetje pa pravijo, da les ne prinaša več pravega zasluzka

Cene lesa so seveda večni problem onosa gozdarjev in kmetov, ki imajo na Gorenjskem več kot polovico gozdov. Gozdarji kmetom očitajo, da pač ne smejo primerjati veljavnih cen s črnimi, kakršne so pogosto deske z zasebnih žag. Črne pač niso obremenjene z davki, prispevki za obnovo gozdov in izgradnjo gozdnih cest, z energetskimi prispevki, prispevkom za nerazvite, maržo za trgovca itd. Marsikater gorenjska kmetija se je opomogla in posodobila prav s pomočjo lesa, dodajo. Navajajo še podatek iz sosednje Avstrije, kjer je pred tremi leti za nakup gozdarjskega traktorja zadoščal izkupiček od prodaje 400 prostorninskih metrov hlodovine iglavcev, sedaj pa že 600 metrov.

M. Volčjak

V Peku manjka strokovnjakov

V Peku so skušali odhajanje in iskanje novih strokovnjakov razrešiti s spodbudnejšim nagrajevanjem, pripravili so nov način nagrajevanja, ki daje večjo veljavo strokovnemu delu in delu v neposredni proizvodnji, manj pa bi pridobili tako imenovani srednji kader. Vendar v vseh sredinah ni bil sprejet.

V tržiškem Peku poslovna uspešnost pada. Razlog je preprost, saj je Peko velik izvoznik na Zahod, na tuje proda polovico izdelkov. S padanjem poslovne uspešnosti je seveda povezano zaostajanje osebnih dohodkov. V letošnjem prvem polletju je povprečni osebni dohodek v Peku znašal 162 tisoč dinarjev, v tržiškem gospodarstvu 176 tisoč dinarjev.

Z zaostajanjem osebnih dohodkov pa je običajno povezano tudi odhajanje delavcev, seveda predvsem tistih, ki si najlažje poiščejo delo drugod. Praviloma so to manj strokovno usposobljeni, ki lahko delajo v kateri koli tovarni, in strokovnjaki, ki so pri nas vse bolj cenjeni in iskani, predvsem tehnični, ki jim v tovarnah ponujajo razširitev stanovaljskega problema in druge ugodnosti, če jim že visokega osebnega dohodka ne morejo. Marsikje jih namreč omejujejo samoupravni akti o nagrajevanju, ki strokovnega dela še ne cenijo tako kot veleva današnji čas.

Zaradi slabših osebnih dohodkov tudi v Peku delavci odhajajo, nove težke dobijo, predvsem strokovnjake. V letošnjem prvem polletju je odšlo 169 delavcev, prišlo jih je le 90. Ne morejo pa privabiti strokovnjakov in akuten problem imajo predvsem v računalniškem centru, kjer potrebujejo 10 računalniških strokovnjakov. Računalniško podporo poslovanju tako le počasi uvajajo, čeprav po hitri uvedbi računalniške obdelave podatkov kličejo predvsem zaloge, ki postajajo vse težje denarno breme.

Zanimiv je tudi podatek, ki je sicer nekoliko star, da se je leta 1981 iz Tržiča na delo drugam vozilo 620 Tržičanov, predvsem strokovno usposobljenih. Manj se jih danes verjetno ne. Kako torej domače, pa tudi strokovnjake od drugod, privabiti v Peko? Poskusili so to napraviti z novim načinom nagrajevanja, ki večjo veljavo daje strokovnemu delu pa tudi delu v neposredni proizvodnji, manj pa bi pridobili tako imenovani srednji kader, predvsem režijski seveda. Z razponom ena proti pet so skušali vsaj malce razbiti uravnilovko.

Toda, na referendumu v petek 3. julija nov način nagrajevanja v vseh sredinah ni bil izglasovan. Natančno povedano v treh, in sicer v komercialni, skupnih službah in orodjarni. Torej tam, kjer bi se morali najbolj zavedati, da je usoda tovarne povezana z boljšim nagrajevanjem strokovnjakov, ki jih sicer ne bo, pa tudi z dobrim delom delavcev za stroji, saj v Peku skušajo prav s kakovostjo izdelkov zaslužiti več in se uspešno boriti v hudi svetovni konkurenci.

Se enkrat se je torej izkazalo, tokrat še bolj očitno, da vsako gleda na svojo plačilno kuverto, kakšen bo skupni uspeh in zasluzek pa mu je manj mar, čeprav je njegova plačila odvisna prav od tega.

M. Volčjak

Janez Slatnar, mojster strojenja kož in obdelave usnja

Vrednost in modnost usnja sta trajni

Kranj, julija — V Jenkovi ulici v Kranju, v lokalu, kjer je dolga leta delal tapetnik Perč, je Janez Slatnar, mojster strojenja kož iz Seničnega pri Tržiču, odprl prvo gorenjsko specializirano trgovino s kožami, usnjem in usnjenimi izdelki.

Usnjarstvo jim je v rodu. Janezov oče je bil usnjar, Janez se je usposobil za ta poklic doma in na tujem in tudi njegov sin je že vpisan na usnjarško šolo. Tradicija gre torej iz roda v rod. Janez Slatnar ima v Seničnem še vedno dobro znano strojno kožo, izdeluje usnjene izdelke, po novem pa ima tudi prodajalno v Kranju, v Jenkovi ulici, prvo te vrste na Gorenjskem. Tapetnik Perč je Janezu odstopil prostor, novi najemnik pa ga je preuredil v prvotnem slogu, obdržal pristno zunanost hiše, pri čemer so mu pomagali strokovnjaki spomeniške

varstva, za kar jim je hvaležen. Originalni usnjarški izvesek visi nad vrati: kos usnja v sredini, usnjarjski noži, prekržani preko usnja, in dva leva, simbola usnjarjev. Ta motiv bo tudi na Slatnarjevem žigu, s katerim bo žigosal vsak izdelek kot potrditev, da je usnje res pravo, brez kakršne koli imitacije, prevara za oči nepoznavalca.

»V prodajalni so naprodaj kože (kozje, ovčje, bikove, goveje, telečje in oslovke), usnjeni izdelki kot so vezalke, biči, pogonski jermeni, usnjene niti za šivanje, usnjena konfekcija (pasovi, ovratnice za pse, torbice in različna oblačila vključno z irhancami) in kot posebnost tudi metrsko usnje, ki ga je moč kupiti in šivati doma,« pravi Janez Slatnar.

»Skušam slediti najnovejši modi, sem reden obiskovalec najbolj znanih sejmov doma in na tujem in na bolonjskem sejmu sem imel občutek, da sem na tekstilnem. Vse usnje je bilo potiskano in to bo hit mode za leto 1988. Poskušal ji bom slediti, prislunhiti predlogom kupcev in obiskovalcev trgovine, saj več glav več ve. Seveda pa se bo treba pri modi najpogosteje ozirati k Italijanom, ki so vedno prvi na tem področju. Problemi bodo, to vem, saj pri nas praktično ni več ljudi, ki bi znali nekatere stvari iz usnja sploh še narediti. Biče na primer dela možakar, star 85 let. Ko bo omagal, ne vem, kdo ga bo nadomestil. Sicer pa mislim, da je usnje le usnje. Nadomestiti ga ne more nobena stvar nobena imitacija, noben umetni izdelek. Ima svojo vrednost, kar potrjuje zgodovina. Seveda pa mora biti blago res kakovostno.«

J. Košnjek

Gospodarska gibanja na Gorenjskem v letošnjem letu

Proizvodnja in izvoz pešata

Železniki, 9. julija — Slaba oskrba z uvoženim izdelavnim materialom se že odraža v slabši proizvodnji in izvozu, del težko pridobljenega izvoznega trga je izgubljen in izvoz ima v celotnem prihodku gorenjske industrije le 15 odstotni in ne 20 odstotni delež, kakor so predvidevali. Konec junija je v gorenjski banki neplačanih ostalo za 12,6 milijonov dinarjev računov tujim dobaviteljem, v kar pa niso všteti odprti akreditivi, ki so neprimerna oblika za kopico računov manjše vrednosti.

S temi in s še kopico podobnih podatkov so postregli na četrtkovi seji izvršilnega odbora Medobčinske gospodarske zbornice Gorenjske, ki je potekala v tovarni Alpes v Železnikih, ko so obravnavali gospodarska gibanja na Gorenjskem v letošnjem letu. Komentarje lahko strnemo v kratko zahtevo: napočil je skrajni čas za spremembe deviznega zakona.

V čevljarški in lesni industriji je proizvodnja upadla za 10 odstotkov

Obseg industrijske proizvodnje se je v letošnjih petih mesecih v primerjavi z enakim lanskim razdobjem zmanjšal za 1,8 odstotka. Za slabih 0,5 oziroma 0,4 odstotka je bila večja le februarja in marca, v preostalih mesecih pa manjša. Med desetimi panogami, ki predstavljajo 90 odstotkov industrijske proizvodnje na Gorenjskem, so jo povečali le v predelavi kemičnih izdelkov, v proizvodnji končnih tekstilnih izdelkov in v živilski industriji. Za približno 10 odstotkov pa je upadla v čevljarški in lesni industriji. Razlogi tiče v slabi oskrbljenosti z uvoženim izdelavnim materialom, o čemer govore tudi poročila, ki jih sestavljajo v tovarnah. Polovica pravi, da je z uvoženim izdelavnim materialom slabo založena, v treh odstotkih kritična. Hkrati pa je oskrbljenost z domačim izdelavnim materialom dokaj dobra, saj je 70 odstotkov vseh zapisalo, da so še vedno dobro preskrbljeni.

Naraščajo zaloge izdelkov za široko potrošnjo

Zaloge izdelkov gorenjske industrije so za 5,5 odstotkov večje kot lani v tem času, naraščajo predvsem zaloge blaga za široko potrošnjo, predvsem aprila in maja, na kar seveda vpliva zmanjšana kupna moč prebivalstva.

Cene so v gorenjski industriji po aprilem zatišju maja v celoti povečale, v primerjavi z aprilom za 8,2 odstotka. V primerjavi z začetkom leta pa so višje za 38,8 odstotkov, medletna stopnja rasti produkcijskih cen pa je 85,8 odstotna. Cene na drobno so se maja povečale za 4,3 odstotke, v petih mesecih pa za 39,1 odstotek.

Uvoz opreme ima le 5 odstotni delež

Zunanjetrgovinska menjava se odvija na znatno nižji ravni kot lani v tem času. Po podatkih Narodne banke Slovenije (ki niso zajeli 30 do 40 odstotkov izvoza in uvoza v januarju) se je v petih mesecih letošnjega leta v primerjavi z enakim lanskim obdobjem izvoz gorenjskega gospodarstva zmanjšal za 24 odstotkov; izvoz na Zahod za 12 odstotkov in na Vzhod za 44 odstotkov. Uvoz pa je bil manjši za 38 odstotkov; uvoz z Zahoda za 40 odstotkov, z Vzhoda za 29 odstotkov.

Pri uvozu se velja posebej ustaviti ob podatku, da je uvoz opreme imel le 5 odstotni delež, uvožene je bilo za 1,86 milijard dinarjev. Da prenova gorenjske industrije slabi, govore tudi ocene, da bo letos uresničenih le 20 odstotkov napovedanih naložb, ob koncu tega srednjeročja pa le 30 do 40 odstotkov. To seveda pomeni, da se bo povečalo tehnološko zaostajanje za svetom. Poznavalci pravijo, da so v čevljarški in tekstilni industriji doslej zaostajali le tri do štiri leta, ob koncu srednjeročja pa bodo brzokone štiri do šest let.

V banki na plačilo čaka 2 tisoč računov v vrednosti 12,6 milijonov dolarjev

V Temeljni banki Gorenjske v Kranju je ob koncu junija ostalo neplačanih 2.036 računov tujim dobaviteljem blaga v vrednosti 12,6 milijonov dolarjev. V to vsoto pa niso zajeti odprti akreditivi, ki zapadejo v dveh mesecih. Prav tako ni upoštevan depozit v vrednosti 3,5 milijonov dolarjev, ki ga je banka najela za kranjsko tovarno Sava za plačilo lani uvoženega blaga in ga bodo morali vrniti avgusta. Med temi neplačanimi računi jih je 320 v vrednosti 3,86 milijonov dolarjev za lani uvoženo blago.

Odgovor, zakaj tuji dobavitelji izgubljajo potrpljenje, je torej jasen, kakor je seveda tudi jasno, zakaj je industrija vse slabše oskrbljena z uvoženim izdelavnim materialom.

Zapisati velja še to, da povprečna vrednost neplačanega računa znaša približno 6 tisoč dolarjev. Gre torej za kopico manjših računov, pri katerih je akreditiv neprimerna oblika plačevanja, saj je bistveno dražji plačilni instrument kot nakazilo.

M. Volčjak

Krajani Save so praznovali

Jesenice, 13. julija — Letos so v krajevni skupnosti Sava na Jesenicah praznovali svoj krajevni praznik 11. julija. Organizirali so pohod na Pristavo preko Gregorjevega rovta, k pohodu pa povabili člane zveze združenj borcev, tabornike, mladince, člane zveze rezervnih vojaških starešin, planince in druge krajanje. Ob 11. uri je bilo na Pristavi tovariško srečanje krajanov.

D. S.

Borci kranjske občinske skupščine v Čezsoči

Kranj, junija — Komisija za zadeve borcev pri osnovni organizaciji sindikata upravnih organov in strokovnih služb skupščine občine Kranj že 23. leto organizira obiske krajev, pomembnih iz časa borbe. Letos, 6. junija se je preko 40 članov zveze borcev udeležilo izleta v partizansko vas Čezsoča. O dogodkih v narodnoosvobodilni borbi v teh krajih Primorske je udeležencem izleta pripovedoval nosilec spomenice in udeležene številnih borb na Primorskem Alojz Zupancič — Zmago. V Čezsoči so Kranjčane zelo lepo sprejeli in ob tej priložnosti gostom privedili tudi krajsko slovesnost s kulturnim programom, v katerem so sodelovali učenci osnovne šole iz Bovca, kranjski izletniki pa izvedeli marsikaj zanimivega o dolgoletnem boju ljudi teh krajev proti potujčevanju, proti fašizmu in za združitev z matično domovino, o organizaciji TIGR in podobnem. Ob tej priložnosti so kranjski borci obiskali tudi Gornjo Trebušo, kjer so bili hudi boji s sovražnikom, ter rojstni hiši padlih prvoborcev Ivana Ivančiča in Ferda Kravanje. Obisk partizanskih krajev na Primorskem je bil tudi priložnost za tovariško srečanje članov zveze borcev skupščine občine Kranj, saj so večinoma že upokojeni.

G. Mostrokol

Slovesnost ob prenovljenem domu — V nedeljo so na osrednji slovesnosti ob 95-letnici Gasilskega društva Cerklje slovesno odprli prenovljen gasilski dom. Uvodoma je spregovoril predsednik društva Ivan Basej, slavnostni govornik pa je bil Vili Tomat, podpredsednik Gasilske zveze Slovenije. Najzaslužnejšim članom so potem podelili republiška priznanja, dom pa je odprl najstarejši član Gasilskega društva Cerklje Miha Stenovec. Po paradi, v kateri je sodelovalo več kot 20 društev (tudi praporščaki in godba iz Vodice), so si ogledali nove društvene prostore in spominsko steno Franceta Barleta. V okviru praznovanja 95-letnice je bila že v petek uspeša sektorska gasilska vaja, v soboto zvečer pa je bila v dvorani zadružnega doma akademija s kulturnim programom. Podelili so tudi gasilska priznanja. — J. Kuhar

Zmagali ekipi Besnice in Mavčič — V soboto dopoldne je Gasilsko društvo Cerklje ob praznovanju 95-letnice organiziralo prvo gasilsko memorialno tekmovanje v spomin na domačina Franceta Barleta, ki je bil ustanovitelj gasilstva na Slovenskem in častni član Gasilske zveze Jugoslavije. Na tekmovanju je med pionirji osvojila prehodni pokal ekipa Mavčič pred Cerkljani in Hotemažani. Med člani pa je zmagala in prav tako osvojila prehodni pokal ekipa Besnice (na sliki) pred Kokrico in Brnikom. Izven konkurence je nastopila tudi ekipa krajevne skupnosti Cerklje in dosegla najboljši rezultat. — J. Kuhar

Krajevna skupnost Bled praznuje

Želimo razvoj in napredek

Bled, 9. julija — Julija leta 1941 so blejski aktivisti, posebno mladinci, izvedli veliko napisno in trosilno akcijo na Bledu in okolici. Z antifašističnimi gesli, srpi in kladivi so pozivali na oboroženo vstajo proti okupatorjem in izdajalcem. Akcija je dvignila bojevito razpoloženje prebivalcev Bleda, jim dala pogum in upanje na osvoboditev izpod fašizma, v vrstah gestapa in narodnih izdajalcev pa povzročila precejšen preplah. V počastitev tega dogodka na Bledu praznujejo svoj praznik 17. julija. O življenju na Bledu danes smo se pogovarjali s predsednikom skupščine KS Borutom Rusom.

●V prvi vrsti je Bled turističen kraj in zato je tudi marsikaj podrejeno turizmu. Kako vi gledate na to?

»Veliko prebivalcev Bleda živi od turizma. Če ni njihovo redno delo v turizmu, pa je marsikomu to dodatni zaslužek. Vendar pa Bled v zadnjem času razvoju turizma ne sledi več, s tem pa izgublja najboljše goste. Velikokrat sem začuden, da ljudje, ki živijo od turizma, tako malo naredijo za njegov napredek, včasih celo poskušajo zavirati različne akcije modernizacije Bleda, ki pa so razen za domačine velikega pomena tudi za turiste. Prav zato, ker si želimo napredka, ker želimo, da bi Bled v kakovosti svoje ponudbe napredoval, si želimo tudi večjega sodelovanja s Turistično poslovno skupnostjo, komitejem za pripravo svetovnega prvenstva v veslanju in pa seveda s skupščino občine Radovljica in njenimi organi.«

●Omenjate svetovno prvenstvo v veslanju, ki bo na Bledu čez dve leti. Kaj to prvenstvo pomeni za razvoj vašega kraja?

»Pred dvema letoma smo si zastavili program razvoja, ki naj bi ga uresničili do leta 1990. V sklopu tega programa pa naj bi se pripravili tudi na svetovno prvenstvo v veslanju. Krajevna skupnost je dala pobudo za srednjeročni plan občine Radovljica ob razpisu javnega natečaja, ki naj bi zajel kompleksno urbanistično ureditev Bleda. Ta načrt naj bi bil narejen že lani, vendar ga zaenkrat še nimamo. Tako delamo še po starem, saj se za nekatere stvari, posebno s področja infrastrukture že mudi, kajti do svetovnega prvenstva je le še dve leti, med turistično sezono pa ne moremo opravljati večjih gradbenih del.«

●Bled je v zadnjem času bogatejši za nekaj manjših, vendar pomembnih pridobitev. Katere so najpomembnejše?

»Kot sem že omenil, smo se na Bledu odločili za program, ki naj bi ga uresničili do leta 1990. Težko je povedati, kaj je naša najpomembnejša investicija, saj je vsaka nova pridobitev pomembna tako za krajanje kot za goste. Naj jih naštejemo: obnovili smo jezersko obalo od hotela Toplice do Grajskega kopališča, asfaltirali peš pot na grajsko kopališče, uredili ovinek na Seliški cesti, prepletkali varnostne ograje ob cestah in mostovih, zgradili smo mostič pri ribogojnici v Mali Zaki, obnovili javno razsvetljavo na Ribenski cesti, asfaltirali poti v Želečah in zgradili stopnice poleg Burjeve hiše, uredili javno razsvetljavo na Korintski cesti, stopnice od Ambro-

žičeve hiše do Prešernove ceste, asfaltirali več cest na Gmajni, obnovili smo vse stopnice med depandanso Jadran in Benedikovo hišo, asfaltirali dohod pri Vrteu, obnovili podporne zidove na peš stezi proti gradu, zgradili smo javno razsvetljavo od Male do Velike Zake, asfaltirali del ceste od depandanse Bogatin proti Rikljevemu, financirali smo vzdrževanje parkov, nasadov in gredic, ter vzdrževanje pokopališča padlih borcev NOV, asfaltirali smo spodnjo Prežiho vo cesto na Mlinem, obnovili smo kritino na stavbi krajevne skupnosti in zgradili telefonsko kabelsko in zračno omrežje v naseljih Dobe, Jarše in Dindol. Precej novega smo dobili tudi z investicijami v delovnih organizacijah in interesnih skupnostih. Zgrajen je bil apartmajski hotel Savica, depandansa Bogatin, prizidek hotela Krim, restavracijsko-trgovski objekt v Veliki Zaki, obnovljena je bila Kazina hotela Park, Bistro hotela Toplice, gostišče Mlino, turističnemu gospodarstvu Bleda je uspelo prevzeti protokolarni objekt vila Bled in ga preurediti v hotel visoke kategorije. Zgrajena je bila nova proizvodna hala Vezenin Bled, obnovljen je bil glavni vodovod s hišnimi priključki, asfaltna prevleka na Partizanski cesti ter na Ribenski in Seliški cesti, izvršena je bila regulacija potoka Rečica, obnovljena kanalizacija od hotela Toplice do Mlinega, zgrajenih je bilo več stanovanj, kanalizacija od Velike in Male Zake do Mlinega, obnovljen je bil zdravstveni dom, hotela Park in Golf pa sta pričela z izkoriščanjem termalne vode.«

●Kljub številnim izboljšavam je na Bledu treba še marsikaj postoriti. Kako boste to reševali?

»Velik problem so javna razsvetljava, pločniki, parkirišča,

cestišča. Nerešen je problem avtoservisa, saj se v krajevni skupnosti borimo proti temu, da bi bil tik ob turistični coni. Kljub temu, da smo v zadnjem času bogatejši za 125 telefonskih priključkov, več kot dvesto naročnikov še čaka nanje. V načrtu imamo tudi novo avtomatsko telefonsko centralo, ki je za nas krajane, pa tudi za razvoj turizma in organizacijo svetovnega prvenstva, nujno potrebna. Problemi so z blejsko obvoznico, ki bi jo nujno potrebovali, vendar se-

daj zaradi pritožbe na ustavnem sodišču ni še nič jasno. Sam se zavzemam za izgradnjo južne obvoznice, za katero so tudi urbanisti ocenili, da bi bila primernejša. Tu pa je potrebno upoštevati tudi pravice krajanov in še posebno kmetov, ki z nadomestno zemljo ne bi smeli biti oškodovani.

Trenutno je eden izmed problemov hotelski objekt na Mlinem. Krajanje sicer niso proti hotelu, so pa proti takšnemu zadaldnemu načrtu, predvsem pa se ne strinjajo s cestno ureditvijo. Naslednji, tudi velik problem, je vrsta objektov v osrednji turistični coni, saj so kljub številnim opozorilom še vedno neurejeni. Objekti so v družbeni lasti, zanje pa je narejeno malo ali nič. To so naprimer: vila Rikli, hotel Mežaklja, vila Plemelj, vila Zrejanin, vila Lastovka, vila Justni raj in še nekatere. Temeljite obnove pa je potrebno tudi grajsko kopališče, pravi Borutom Rus.

V. Stanovnik

Prireditve ob prazniku

V počastitev krajevnega praznika bodo na Bledu pripravili vrsto prireditev, s katerimi bodo skušali ustreči krajanom ter domačinom in tujim obiskovalcem. Praznovanje se bo pričelo v četrtek s slavnostjo sejo skupščine krajevne skupnosti Bled v Festivalni dvorani. Seja se bo začela ob 20. uri, v kulturnem programu pa bodo nastopili: Olga Gracelj, Svetlana Makarovič in moški komorni zbor KUD Stane Žagar iz Kropce.

- petek, 17.7. ob 20. uri: Koncert komorne glasbe v cerkvi na otoku
Izvajalci bodo: Klemen Ramovš, Paolo Faldi in Milko Bizjak
- sobota, 18.7. ob 8. uri: Turistični tenis turnir na igrišču v Zaki ob 22. uri: Tradicionalna prireditve »Blejska noč«
- nedelja, 19.7.: Golf turnir za nagrado CANON na golf igrišču Bled
- ponedeljek, 20.7. ob 20. uri: Koncert komorne glasbe v cerkvi na otoku
izvaja ljubljanski baročni trio
- torok, 21.7. ob 20. uri: Orgelski koncert v cerkvi na otoku
izvajalec bo Franz Zebinger
- sreda, 22.7. ob 21. uri: Večer jugoslovanske folklorne v Festivalni dvorani
izvajalci bodo skupina LADO iz Zagreba

Priznanja krajevne skupnosti Bled

Praznik krajevne skupnosti je tudi priložnost, ko se s priznanji zahvalijo tistim, ki so največ pomagali za njen napredek. Na četrtekovi svečani seji bodo priznanja prejeli: Marija Stare, Milka Studen, Leopold Pernuš, Jože Kapus, Slavko Dolenc, Andrej Vidic, Veslaški klub Bled in Gasilsko društvo Bled.

Pred krajevnim praznikom v Selcih

Telefonsko akcijo prignali h kraju

Selca, 13. julija — Z vključitvijo Dolenje vasi v telefonsko omrežje so v krajevni skupnosti Selca končali obsežno akcijo, v kateri je dobilo telefonske priključke 314 gospodinjstev ali skoraj 97 odstotkov vseh. Gradbenemu odboru, ki mu predseduje Janez Šolar, bodo na sobotni proslavi krajevnega praznika podelili posebna priznanja.

Pred praznikom smo se o opravljenem delu v preteklem letu in novih nalogah pogovarjali s predsednikom skupščine krajevne skupnosti Selca Rudolfom Habjanom in predsednikom sveta Marjanom Kalanom. Povedala sta tudi, da bo tokrat praznovanje še posebej slovesno, saj domače gasilsko društvo slavi 90 let obstoja. Pripravljajo kar dve proslavi: krajevna bo v soboto, 18. julija, ob 20. uri v kulturnem domu, gasilska pa naslednji dan ob 13. uri pred gasilskim domom.

V soboto bodo med drugim podelili tudi nekaj priznanj. Priznanja krajevne skupnosti bodo prejeli Marjan Kalan, Štefan Bertonec, Lado Nastran, Pavla Suva in Lovska družina, priznanja socialistične zveze pa Viko Rakovec iz Dolenje vasi, Cirila Radošević iz Selce, Regina Berce iz Lajš in Mija Gasperšič iz Selce.

Krajanje Selce praznujejo v spomin na 14. julij, dan pred 44 leti, ko je bilo v Dolenji vasi ustreljenih devetnajst talcev. V krajevni

skupnosti je povezanih prek 1300 ljudi iz sedmih vasi, od tega iz petih hribovskih. Zato je tudi razumljivo, da imajo največ težav komunalne naprave, zlasti s cestami.

Lanska obljuba, da bodo vsako leto asfaltirali kilometer hribovskih cest, se uresničuje. Pred dnevi so položili grobi asfalt od Selce do Spodnje Golice v dolžini 1800 metrov ter fini asfalt na 680 metrov ceste v Selških Lajšah. Za asfalt so odšteli skupaj 46 milijonov dinarjev, od katerih je bilo 4,5 milijona krajevnega samoprispevka in pet milijonov dinarjev enkratnega prispevka krajanov.

Razen tega so v letu od lanskega krajevnega praznika obnovili več opornih zidov, kanalizacijsko omrežje, prepusate za meteorne vode, graditi so začeli požarni bazen v Zabrekvah, obnovili električno napeljavno na igrišču v Selcah. K nižjim stroškom so ogromno prispevali krajanje s prostovoljnimi delom. Opravili so skoraj pet tisoč ur.

Rudolf Habjan

Dela pa jim še lep čas ne bo zmanjkalo. V naslednjem letu dni jih čaka asfaltiranje makadamskih poti v Selcih in Dolenji vasi, kjer nameravajo postaviti tudi avtobusni postajališči, pri-

Marjan Kalan

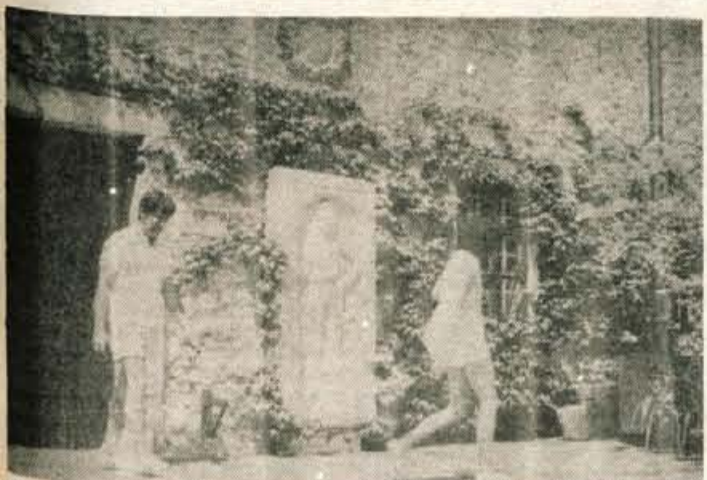
pravili se bodo za gradnjo pločnikov od šole do pokopališča, postavili nove luči javne razsvetljave, asfaltirali bo treba cesto Selca-Topolje in položiti fini asfalt na cesto v Kalise. Tudi obnova kulturnega doma, igrišče, karpelice v vasi, pokopališča in kanalizacije ne bo mogla več dolgo čakati.

H. Jelovec

Muzej na blejskem gradu

OD VSEH POZABLJENA ZBIRKA

Bled — Zbirke predmetov, dokumentov o izkopavanjih na Bledu in okolici se na blejskem gradu niso spremenile in posodobile že četrto stoletje. Če je bila sedanja postavitev včasih še kar dobra, pa danes to prav gotovo ni več: vitrine brez osvetlitve, razstavljeni predmeti brez napisov in podobno — to je predstavitev naše preteklosti na način, ki niti v naših muzejih niti kje drugje ni več v navadi. Vendar pa Narodni muzej Ljubljana za posodobitev sam nima denarja, Bled pa očitno tudi ne...

V poletnih mesecih se množice radovednih izletnikov sprehajajo skozi sobane blejskega gradu — toda kaj jim povedo skromno predstavljeni predmeti? — Foto: L. M.

Ne samo na Gorenjskem, tudi kje drugje bi se strinjali s tem, da je za Postojnsko jamo prav gotovo blejski grad eden najlepših krajev pri nas, ki znova in znova privablja. Najbrž ni tako malo Gorenjcev ali bolje rečeno Slovencev, ki so nekajkrat zavili tja, da bi znova in znova gledali z gradu pokrajino, ki je navdihovala pesnike.

Običaj je tudi, da se ob obisku blejskega gradu zavije v muzej. Toda kdor je videl muzej pred petindvajsetimi leti, je razočaran; muzejske zbirke

se namreč tudi v četrto stoletje niso prav nič spremenile. Pa ne samo to, da se razstavljeni predmeti ne zamenjujejo, najpogostejše ostajajo »klasične« tudi po načinu predstavitve. To, kar je predstavljeno v muzeju blejskega gradu, prav gotovo ni podobno kakšni sodobni predstavitvi zgodovinskih najdb.

V vitrinah je sicer kar nekaj predmetov, vendar pa niti en ni označen. Pod bronastimi uhanji v obliki polmesečca nikakor ne piše, da je to značilna karantanska oblika nakita. Imenitna sponka za obleko,

menda bo kot del zbirke, ki predstavlja pregled naše kulture, še letos predstavljena na razstavi v New Yorku, je med ostalimi predmeti neopazna, prav nič izpostavljena. Med bronasto bizuterijo, najdeno v grobiščih pod gradom, (tam, kjer je zdaj parkirni prostor) ali na drugih blejskih najdiščih — v Zasipu, Mlinu, na Otoku, na Pristavi, skromno leži tudi kak zlat predmet, pod katerim prav tako nič ne piše niti kje je najden niti kaj predstavlja, kar je sicer v muzejih običajno. Skratka, vsa kulturna preteklost, ki se da razbrati iz izkopavin na blejskih tleh, je praktično anonimna. Obiskovalec bi moral imeti s seboj strokovno podkovane vodje, da bi kaj zvedel o naši karantanski zgodovini.

Tudi tisto, kar je razstavljeno v steklenih vitrinah, je pravzaprav zelo slabo vidno, saj sobane niso dovolj razsvetljene, vitrine pa še sploh ne. Morda je to za običajnega, ne preveč radovednega turista, čisto dovolj. Za takega, ki pa želi izvedeti vsaj nekaj o kulturi naroda, pa nikakor ne. Razstavljene izkopanine se nekako anonimno zlivajo z orodjem, orožjem in drugimi, za grajsko opremo značilnimi predmeti iz muzejskih skladišč. Helebarde, orožje, oklepi in drugo, kar je razstavljeno na blejskem gradu, vsekakor

niso ostanki blejskih graščakov. Pravzaprav je še sreča, da so vse te zbirke pod skrbnim nadzorom dolgoletnih oskrbnikov gradu, zakoncev Jerman.

V Narodnem muzeju Ljubljana, ki je skrbnik blejskih zbirk, se sicer zavedajo revščine takšne predstavitve naše kulturne preteklosti. »Dobro vemo, da je muzejska zbirka na blejskem gradu zastarela in neurejena,« je povedala umetnostna zgodovinarica Vesna Bučič. »Že nekajkrat smo pri Kulturni skupnosti Slovenije prosili za denar, da bi to zbirko posodobili, vendar pa se je vedno končalo z zavrnitvijo in napotkom, naj za to poskrbijo na Bledu. Upravljalec blejskega gradu je Hotelsko turistično podjetje Bled, ki pa žal za to še ni našlo denarja. Zbirko bo treba povsem prenoviti, urediti osvetljava, pobeliti stene in podobno. Ni nam vseeno, da so najlepši primerki starega pohištva, kar jih imamo v Narodnem muzeju, na blejskem gradu v sobanah z vlažnimi in lisastimi stenami.«

Tako je to: grajski zidovi, imeniten reprezentančni kulturnozgodovinski spomenik, se žal že desetletja predstavlja z vsebino, ki je že zdavnaj izgubila ves blisč, zabrisala pa se je tudi vsa sporočilnost o kulturi ljudstev, katerih nasledniki smo.

L. M.

LIKOVNA RAZSTAVA

Kranj — V Srednji šoli Iskra so ob 11. delovnem srečanju kovinarjev Slovenije v Kranju odprli razstavo likovnih del delavcev, ki so zaposleni v kovinarski stroki. Na razstavi srečujemo številne znane likovnike s področja Gorenjske, Dolenjske, Štajerske in Slovenske Koroške, pa tudi nekatere goste iz Kranja, katerih likovna dela dopolnjujejo razstavo. Med slikarji — krajinarji naj omenimo Pavla Lužnika in Toneta Tomazina z Jesenic, Franca Urbančiča, Stanka Petroviča, Ljuba Skupeka iz Novega mesta in Veroniko Rakuš iz Maribora. S tihožitjem se predstavlja Stanko Petrovič iz Novega mesta, medtem ko poskuša dati svojim kompozicijam vsebinski poudarek Ivo Flis iz Maribora. Slikarstvo s primesjo naivnega upodabljanja zastopata na razstavi Stane Verbič iz Novega mesta in Zlata Volarič iz Kranja, ki nas seznanjata z nekaterimi primerki iz svoje najnovejše mape serigrafiranih risb.

Bogato je na razstavi predstavljena plastika, ki je deloma lesena (Janez Vovk s Police pri Naklem), deloma kovinska, vendar v celoti figuralna: Jože Volarič iz Kranja, Ivan Kremžar iz Slovenj Gradca in Sašo Stevovič iz Koprja.

Z izborom ekspresivno občutenih grafik (Nevidne niti itd.) se razstavljalcem pridružuje Vida Štemberger iz Kranja. C. A.

Med samoupravljanjem in kulturo

POTEMKINOV DENAR

Pred časom so se v Kranju sestali delegati obeh zborov skupščine Kulturne skupnosti Kranj. Med drugim so obravnavali in (soglasno) tudi sprejeli popravno finančnih načrtov za leto 1987, čeprav nihče ne more zagotoviti, da bodo samoupravno izglasovana finančna sredstva tudi res dosegljiva.

Dobro je poznana situacija, ki vlada v Kranju na področju zagotavljanja ustreznih finančnih sredstev za izvedbo že sprejetih programov posameznih izvajalcev s področja kulture. Denarja preprosto ni, na kar so poleg ostalih še posebno opozorili tudi mladi, ki so nezmožnost izvedbe svoje tradicionalne prireditve označili s plakativnim sporočilom »Tedna mladih Kranja ne bo«.

Finance so bile poleg poročila o delu posameznih izvajalcev s področja kulture za preteklo leto (na kar, mimogrede rečeno, ni bilo niti ene samcate pripombe) glavna točka 4. seje skupščine kranjske kulturne skupnosti. Množica je, tako kot ponavadi, modro močala, spregovorila je le peščica delegatov. In o čem vse se je govorilo? O tem, da je treba enkrat dokončno urediti in zagotoviti ustrezna sredstva izvajalcem t. i. posebnih programov znotraj ZKO, o nemogoči situaciji (beri kronično pomanjkanje denarja), ki vlada znotraj Slovenije samo v Kranju, o tem, da denar sicer

je, a njegovo uporabo onemogoča zvezni interventni zakon. Posebno je bil izpostavljen dvom, kako bo s kulturo po prvem juliju (nov način obračunavanja »kulturnega dinarja«), če pa sodimo po slikovitih besedah Andreja Bitenca, predsednika skupščine KIS Kranj, tega verjetno niti predsednik ZIS ne ve.

Tu pa kmalu pridemo do paradoksalne situacije. Delegati so na koncu soglasno, na samoupraven način, sprejeli rebalans finančnih načrtov za leto 1987, prav nihče pa ne more zagotoviti, da bo izglasovani denar tudi na razpolago! Kaj lahko se namreč zgodi, da bo ostal samo lepo zamišljen sen, zapisan na papirju...

Če bi se tu, mimogrede seveda, vprašali, kje je tu samoupravljanje in kje kultura, bi si nakopali na glavo vse preveč nesmiselnega dela. Delegati so v bistvu glasovali za sklep, katerega realizacije ne more jamčiti nihče ali rečeno drugače, glasovali so o že izglasovanem...

Vine Bešter

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V galeriji Prešernove hiše je na ogled razstava *Kropa v starih fotografijah*, ki jo je pripravil Kovaški muzej iz Kroke. V Mali galeriji je na ogled razstava *Urbanistične rešitve mestnega centra Kranja*. V galeriji Mestne hiše se predstavlja *sodobna makedonska karikaturna*.

JESENICE — V razstavnem salonu Dolik razstavlja fotografije *Edo Marušič iz Ljubljane*.

V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava fotografij *Oskarja Dolenca*. V galerijskih prostorih pa je na ogled razstava *Čebelnjaki na Slovenskem*.

RADOVLJICA — V galeriji Šivčeve hiše so na ogled *umetniška dela družine Zelenko*.

BLEJ — V Festivalni dvorani razstavlja akad. slikar *Zmago Puhar*.

ŠKOFJA LOKA — V galeriji Loškega gradu razstavlja slikar *Boris Yuri-Božič*. Stalne zbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan razen ponedeljka od 9. do 18. ure.

ŽIRI — V galeriji Svobode je odprta razstava slik *Konrada Peternelja-Slovenca*.

KRANJSKA GORA — Liznjekova hiša (etnografski muzej) je odprta vsak dan razen ponedeljka od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

VRBA — Prešernova hiša je odprta vsak dan razen ponedeljka od 9. do 16. ure.

DOSLOVČE — Finžgarjeva domačija je odprta vsak dan razen sobote od 9.30 do 13. ure, ob nedeljah od 12.30 do 16. ure.

DOBRLA VAS — V četrtek, 16. julija, ob 20.30 bo ob Klopinkskem jezeru — 15 km od Železne Kaple *dvojezični koncert pevskih zborov* z naslovom *Dežela ob Dravi*. Prireditve organizira Slovensko prosvetno društvo Srce iz Doberle vasi.

NAŠE FESTIVALSKE LUTKE

Junija in julija je bilo Lutkovno gledališče čez cesto kar na dveh festivalih. Svojega večmedijskega Galeba so odigrali najprej v Beogradu na BRAMS-u (BRAMS — beogradska revija amaterskih malih odrov), ki ga prireja Zvezdara teater. Iz Slovenije je bilo še Gledališče Lepljenka iz Postojne s predstavo Projekt Kosovel. Obe gledališči sta bili tam izbrani za festival MAK v Sisku (MAK — mednarodno alternativno gledališče), ki je letos potekal prvič pri mladinskem Centru za kulturo.

Z MAK-om nastaja razlika, ki jo v amaterizmu vnaša pojem alternativa. Če se vrh amaterizma po kakovosti lahko enači s profesionalizmom, se pri alternativnem gledališču dogaja to, da ga ustvarjajo tudi profesionalci (v Slovenji E. G. Glej), ki s tem pristajajo na določene amaterske pogoje dela. Amaterizem v tem primeru pomeni predvsem odnos do dela, pri alternativni pa gre za spremenjen odnos do gledališča v celoti.

Andrej Sadowski, vodja amaterskega gledališča Teatr Mandala iz Krakova, je v pogovoru na MAK-u celo dejal: »Profesionalci mislijo, da so boljši od amaterjev, jaz pa jim poskušam dopovedati, da so oni amaterji v svojem poklicu. Zmeraj sem si želel, da bi bili amaterji in ne profesionalci.« Gre za različne odnose do dela, po rezultatih pa za raznovrstnost predstav, h kateri je svoje dodalo tudi naše lutkovno gledališče.

Njegovo sodelovanje pri tem pomeni, razen primernosti njegovega dela, tudi svojevrstno vzgojo in vpogled v delo drugih gledališč. Zdi se, da so ravno najrazličnejši gledališki postopki tisti, ki najbolj vplivajo in kar najbolj prispevajo k večjemu ozaveščanju in samozavesti ansambla, na njegove poglede, na že doseženo in na načrte. V sedanjih pogojih kulturnega delovanja je zelo pomembno, da je kranjska ZKO lahko omogočila njegovo udeležbo na obeh festivalih.

Franci Zagoričnik

Boris Y. Božič, slikar

SLIKE IZ NOVEGA SVETA

Škofja Loka — Do 23. julija v galeriji Loškega gradu razstavlja akad. slikar Boris Y. Božič, izseljenec povratnik. Razstava na gradu sodi med prireditve ob letošnjem srečanju slovenskih izseljencev minuli konec tedna v Škofji Loki.

Zanimiva osebnost je slikar Boris Yuri Božič, ki je bil rojen leta 1952 v mednarodnem kampu pri Rieti v Italiji. Komaj tri leta je bil star, ko so se starši priselili v Toronto v Kanadi. V Torontu je diplomiral na likovni akademiji pri York University, in sicer iz eksperimentalne fotografije in grafike. Zraven je študiral še sociologijo in umetnostno zgodovino. Po diplomski se je priključil skupini godbenikov in z njimi prepotoval Kanado po dolgem in počez. Nato je bil kar tri leta taksist v Torontu in tako spoznaval deželo in ljudi. Spoznal je svet in življenje in si ga vtisnil v spomin, kar je za vsakega slikarja zelo pomembno. Po osemdesetem letu smo srečevali njegova dela na raznih razstavah po Sloveniji, kar potrjuje obiskovanje domovine, kamor se je za stalno preselil leta 1985, ko se je naselil v Mostu na Soči.

Nekaj zapiskov ob razstavah Birisa Y. Božiča smo lahko prebrali in iz njih lahko izluščimo zanimivo trditev, da bi slikarski svet tega slikarja težko uvrstili v stroge okvire kateregakoli stila. Ta ugotovitev drži, ker v Božičevih slikah ni niti ene premočrtno usmeritve; različne tehnike od fotokolaža do akrilnih slik, od različnih vsebin do različnosti tematike in barve ter risbe tvorijo zelo zapleteno materijo, iz katere so sestavljene njegove podobe. Namesto enega se tako v Božičevih slikah oziroma likovnih delih stili med seboj prepletajo tako, da lahko kolaže v fototehniko primerjamo s hiperrealistično usmeritvijo (n. pr. fotokolaž Daljina iz leta 1986) in da v isto vrsto lahko postavimo sliko iz leta 1981 Pod sodbo svetlobe in tej podobne slike. Zopet druge Božičeve slike imajo močan naboj nadrealističnega gledanja (primerjaj slike Sanje, 1985 in Uvertura, 1981 in tem podobne).

Posebno zvrst predstavljajo podobe s tematiko iz indijske mitologije (n. pr. Voodoo, 1977-86 in Manitou canoe, 1984-1986), ki bi se lahko uvrstile v sklop fantastičnega slikarstva. Toda te slednje so še drugače polne prisotnosti sveta znanstvene fantastike. Slika Voodoo bi lahko predstavljala po eni strani obredni prostor in po drugi notranost vesoljske ladje zunajzemeljskih bitij. Tako se vse med seboj prepleta in vsak od teh vplivov se v sliki najde v medsebojnih likovnih odnosih s posebnim pomenom, kjer zaenkrat še ni prostora za dokončno opredelitev. Zato Božičevo slikarstvo zrcali odraz dogajanja v sodobni likovni umetnosti severnoameriške celine. In na to sadiko še ni cepil cepiča, ki bi izhajal iz naših tal.

Andrej Pavlovec

FRESKE IZGINJAJO

Bohinj — Včasih ni dobro preveč natančno prelistati vodnika o kulturnih in naravnih spomenikih. Kajti lahko se zgodi, da odkrijemo nekaj, česar potem nikakor ni mogoče odkriti v resničnosti. Pa ni tu nobenega namigovanja, da avtorji vodnikov pišejo izmišljotine, daleč od tega. Pač pa očitno postajajo vodniki zgornje priče propadajo naše kulturne dediščine. Tak primer je freska na cerkvi sv. Janeza v Bohinju. Ne, niso izginili vsi trije Kristofi z južne fasade cerkve. Pač pa počasi in zanesljivo izginja odkrita freska moža s koničasto brado in tesarskim kladivom. Tega dela poslikave umetnostni zgodovinarji še niso razvozlali, zato ostaja uganka še naprej. Če pa bo sonce še naprej reusmiljeno izžigalo južno poslikavo cerkvene stene, bodo še zadnji, že zdaj povsem blede ostanki slike ne navadnega možica izginili in tako se radovedni turisti s tem pač ne bodo ukvarjali. — Foto: L. M.

Tole pa je ostalo od poslikave na spodnjem delu južnega zidovja. — Foto: L. M.

Iznajdljivost ne pozna meja

Gospodinjska pomočnica pri svojem možu

Kranj, julij — Gospodinjska pomočnica pri svojem možu! Ne, to ni naslov zabavnega filma ali lahkega branja za vroče poletne dni ob morju. V Kranju, in morda še kje, je to res. Šest mož je svoje najdražje zaposlilo kot gospodinjske pomočnice in da ne bo ogrožena enakopravnost, je to storila tudi ena žena, ki je moža prijavila kot gospodinjskega pomočnika.

Hahljate se, kako je šest mož vendarle priznalo, da jim žene kuhajo, perejo, pospravljajo, kako je ena jasno in glasno povedala, da to pri njih doma počne mož. Toda zgodbe še ni konec, kajti osem očetov oziroma mater je svoje hčere zaposlilo kot gospodinjske pomočnice. Službo imajo torej kar doma, kjer gospodinjsko svojim staršem.

Nikar ne vzdihujte, kaj vse si lahko nekateri, ki imajo dovolj denarja, privoščijo, kako pešiča mož žerjav vendarle plačuje domače delo, kako starši celo svojim otrokom plačujejo pomoč v gospodinjstvu.

Kajti vsi ti primeri so tako osepeljivi, da jim je težko verjeti. Kako velik vprašaj se zastavlja ob njih, najboljše pojasnjuje zadnji primer. Tri sosedje so se namreč zaposlile kot gospodinjske pomočnice, druga pri drugi: Francka pri Micki, Micka pri Špeli in Špela pri Francki. Imena so seveda izmišljena, primer pa ne.

Primerov si nismo izmislili, zastavlja pa se veliko vprašanje, zakaj mož svojo ženo zaposli kot gospodinjsko pomočnico?

Res si jih nismo izmislili, naj so še tako šaljivi, povedal nam jih je Primož Strniša, namestnik družbenega pravobranilca samoupravljanja v Kranju. Pravi, da se je z njimi začel ukvarjati povsem naključno, ko je ena od gospodinjskih pomočnic pri njem iskala pravno pomoč. Primer je bil tako neverjeten, da ga je stvar začela zanimati in zbral je podatke za obdobje od leta 1985 naprej. Da bi bila slika jasna, je v analizo vključil le gospodinjske pomočnice, ki so delovno razmerje sklenile s fizičnimi osebami, izpustil je torej obrtnike, pri katerih bi bržkone tudi zlahka našli takšne primere.

Ugotovil je, da je bilo v register pri občinskem upravnem organu v Kranju, v zadnjih dveh letih in pol, vpisanih 31 takšnih pogodb. Sklenjene so bile na obrazcu, ki ga sicer uporabljajo samostojni obrtniki za svoje delavce. Leta 1985 je bilo sklenjenih 18 takšnih pogodb, lani 10 in v letošnjem prvem polletju tri. Čas trajanja delovnega razmerja je zelo različen od dveh (!) dni do dveh let. Pri nadaljni obravnavi je uporabil še podatke medobčinske zdravstvene skupnosti in tako izločil dve pogodbi, ki sta bili sicer v občinski register vpisani, ni pa prišlo do prijave za pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje.

Preostalo jih je torej 29, le v enem primeru je pogodbo kot delavec sklenil mož. Med pogodbami je 15 takšnih, ki so bile sklenjene med ožjimi družinskimi člani v istem gospodinjstvu, od tega sedem med zakončema, osem pa med drugimi ožjimi družinskimi člani (mati-hči, oče-hči).

Preračunano na letošnje leto, je bila povprečna starost gospodinjskih pomočnic 27 let. Torej gre za mlajše ženske, v glavnem s srednješolsko izobrazbo, štiri so navedle, da so študentke oziroma absolventke, nekatere tega podatka sploh niso navedle. Kar deset gospodinjskih pomočnic je po enem ali treh mesecih sklenitve delovnega razmerja nastopilo porodniški dopust in s tem seveda uveljavilo plačilo porodniškega dopusta in dopusta za rego in varstvo otroka. Med desetimi gospodinjskimi pomočnicami, ki so po nekaj mesecih rodile, je bilo kar sedem primerov delovnega razmerja med družinskimi člani, od tega pet med zakonci. V treh primerih je delovno razmerje prenehalo, ko se je porodniški dopust iztekel, v enem je bilo celo sklenjeno le za ta čas.

Jasno je, da gre za zlorabe, ki pa so težko dokazljive

Upravičeno torej lahko sklepamo, da je veliko teh pogodb navideznih, da je pravih gospodinjskih pomočnic v Kranju malo ali jih morda sploh ni. Očitno je namreč, da gre za iskanje koristi in da iznajdljivost pri tem ne pozna meja.

Najbolj očitni so vsekakor primeri iskanja plačanega porodniškega dopusta, ki zdaj traja leto dni. Može oziroma matere ali očetje zaposlijo svojo nosečo ženo oziroma hčerko, ki še ni končala študija, za mesec ali dva kot gospodinjsko pomočnico, ji »dajo« dokajšen osebni dohodek in dobro je preskrbljena leto dni. Teče ji delovna doba, zdravstveno je zavarovana in vsak mesec ji poštar prinese dobro plačo, saj je bila kot gospodinjska pomočnica odlično »plačana«.

Razlika pa ni le denarna. Če bi porodniški dopust uveljavljala kot študentka, bi bila denarna pomoč bistveno nižja od »plače«, bistveno hitreje bi tudi prenehala. Delavkam (kar gospodinjske pomočnice so, saj imajo sklenjeno delovno razmerje) namreč pripada nadomestilo v višini dejanskega osebne dohodka za 365 dni. Upravičenkam do družbene pomoči (kar so študentke, dijakinje, iskalke zaposlitve) pa pripada denarna pomoč v višini polovice povprečnega čistega

osebne dohodka v Sloveniji v preteklem letu za čas 84 dni. Tu je torej skrit motiv za navidezne gospodinjske pomočnice.

Tudi pri drugih primerih bi lahko odkrili motive. Zakaj je bila ena pogodba sklenjena le za dva dni? Zakaj so tri sosedje druga pri drugi zaposlene kot gospodinjske pomočnice? In tako naprej.

Te zlorabe pa so težko dokazljive, saj stvari na tem področju niso urejene tako, kot bi bilo potrebno in kot bi glede na zakonodajo lahko bile.

Da nas ne boste razumeli narobe, nič nimamo proti gospodinjskim pomočnicam, če to res so.

Nikakor ne gre za to, da bi preganjali gospodinjske pomočnice kot nezaželen ostanek nekdanjih časov. Motijo nas tovrstne zlorabe, ki so se že kar razširile; Kranj bržkone ni izjema.

Zanimivo je, da je bil položaj gospodinjskih pomočnic v povojnih letih dobro urejen, znana je zvezna uredba o njihovih plačah iz leta 1974, republiška iz leta 1982, tovrstna delovna razmerja je urejala tudi kasnejša zakonodaja. Kaže, da je bilo tedaj gospodinjskih pomočnic več in so jim posvečali več pozornosti.

Vendar pa jih tudi veljavni zakon o delovnih razmerjih omenja, naprej pa stvari niso urejene. Primož Strniša sodi, da bi jih morali urediti s posebno kolektivno pogodbo, da splošna ne zadošča. Kolektivno pogodbo, ki ureja razmerja med obrtniki in njihovimi delavci, imata sklenjeno Zveza obrtnih združenj in sindikat delavcev, ki so zaposleni pri njih, imajo jo tudi odvetniki in njihovi delavci. Edini primer posebne kolektivne pogodbe pa je znan iz občine Ljubljana-Center.

Posebno kolektivno pogodbo naj bi torej za ureditev delovnega razmerja gospodinjskih pomočnic sklenili na območju kranjske občine, saj takšna razmerja so in potrebna jih je urediti, da ne bi prihajalo do zlorab. Sklenila naj bi jo sindikat in občinska skupščina. Primož Strniša jima je že posredoval takšen predlog. Analizo pa je posredoval tudi skupnosti otroškega varstva in drugim skupnostim, ki se jih takšna razmerja dotikajo, da bi jih pozorneje obravnavali.

Zlorabe bi seveda lahko sodno preganjali, toda pot bi bila dolga, stvari so težko dokazljive, zato je seveda res bolje, da jih primerno uredijo in tako se zlorabe preprečijo.

M. Volčjak

Kmečki turizem — Pri Betelovih v Planini pod Golico

Domača hrana in prijazna postrežba

Planina pod Golico, 13. julija — Ze osem let ponujajo sobe in hrano svojim gostom Betelovi v jeseniških Rovtjih. Zemlja se pogreza, zato je hitra pomoč nujna.

Lepa domača Betelova hiša v Planini pod Golico

Med redkimi, ki so se v jeseniški občini odločili za kmečki turizem sta Francka in Jože Klinar s Planine pod Golico, ki že od leta 1979 oddajata sobe in nudita turistom ter gostom odlično domačo hrano. Pri Betelu v jeseniških Rovtjih oddajajo danes pet sob, lepo pa so uredili tudi dva apartmaja, v katera bodo že letos poleti sprejeli prve goste.

»Prihajajo predvsem iz Zagreba, Dubrovnika, Maribora, Reke,« pravi Jože in Francka na lepo urejeni visokogorski kmetiji, »ostanejo pa sedem ali štiri najst dni. Večinoma jim je všeč gorski zrak in radi hodijo po planinah ali na krajše sprehode v okolico, v bližnji Bled ali Bohinj.«

Ker v Planini pod Golico žal nimamo primerne restavracije, kjer bi se hranili, jim kuhamo

Francka Klinar skrbi za kmetijo in goste, ki prihajajo

mi. A veliko raje bi videli, ko jim v hotelu nudili hrano, imamo poleti na kmetiji toliko dela, da ga komaj zmoremo. Kako pa je tudi res, da z denarjem, ki ga gostje plačujejo za penzion, nikakor ne bi zmogli pakupa živil v trgovini — splati se nam le zato, ker imamo zeljnajo in hrano doma.

V hlevu imamo danes deset krav in dva konja, polovico manj, kot si želimo. Precej nam je namreč prizadelo to, da nam pogreza zemlja, ker se niso uredili struge Črnega potoka. Obljubljajo in obljublajo, da bodo potok zajezili, vendar se uraditev odmika. Njiva se je že meter in pol pogreznila, nagubala se hlev, oba silosa sta poškodovana. Travniki je tak, da ga »na roke« ne moremo več posejati, ampak ga živina popasa pravita Betelova.

A gostje za tegobe in težko delo na kmetiji ne vedo in morda niti ne slutijo, kajti gostitelja se vedno ustrezljivo, prijazno nasmejana. Pri njih, v tej lepi gorski vasi visoko nad Jesenicami, je okolica prelepa in privablja številne obiskovalce v naravo, tako poleti kot pozimi. Poleg je polno gozdnih sadežev, posami pa za rekreacijo poskrbijo sankarska proga in tudi do žične Spanovega in Črnega vrha na daleč. Zdaj, ko so opremili dva apartmaja z osmimi posteljami, bo pri Betelovih še več ljudi, ki bodo uživali v gorskem zraku in domači hrani. Prijazni pa so postreženi tudi številni planinci, ki se ob lepem vremenu ustavljajo pri Betelovih, potni na Golico ali drugje po Kranjskavankah.

D. Sedel

Skozi Spodnje Lajše že po finem asfaltu

Kjer so »moda« štirje otroci

Selške Lajše, 10. julija — Ozka, precej vijugasta cesta vodi iz Selc desno navkreber proti Selškim Lajšam. K sreči je asfaltirana. Nobene žive duše ne srečam v spokojnem zelenju drevce, skozi katerega se prebijajo sončni žarki, vse dokler se gozd ne odpre in se zajedne v travnato strmino pod Lajško goro ne pokažejo prve hiše. Stare, nizke, z majhnimi okni, med njimi pa že tudi nove, visoke.

Počakam pod ogrlico hiš, ki oklepajo gručasto naselje, se oziram okrog, po bolj oddaljenih, osamljenih domačijah. Še vedno nikjer nikogar. Potem iz hiše na levi zaslišim govorico. Kar tja jo mahnem.

Štefka in Andrej Rovtar sta sprva rahlo nezaupljiva. »Dva dni nazaj je po vasi hodil krošnjar in se zlepa nismo otresli njegove vsiljivosti. Zato nič radi ne odpiramo tujcem, posebno če mladih ni doma,« je povedal Andrej Rovtar. Zakonca sta se priselila v Spodnje Lajše pred dvema desetletjema iz Tržiča, potem ko je bil on že upokojen in so šli otroci po svoje. Doma iz bližnjih Kališ je tu gori, v kupljeni hišici, našel kraj in ljudi, ki mu lepšajo starost. Žena je ostala trdna Tržičanka in pogreša utrip rojstnega mesteca.

Lepa asfaltna pot, ki se je ravno prejšnji teden podaljšala še za 880 metrov od krajevne table pod vasio do gostilne pri Štihnju, je mladim olajšala vožnjo na delo v dolino. Pol dneva v tovarnah, druge pol doma skrbijo za zaplate zemlje, obnavljajo hiše, gradijo nove. V Spodnjih Lajšah je prav živo, v Zgornjih, nad katerimi se pot priključuje na cesto, ki pelje iz Kroke proti Dražgošam, se zdi, da življenje ugaša. Samo štiri hiše so naseljene, iz drugih so otroci odšli in se po redko vračajo.

Janja Berce s hčerko Tino

Lajše nimajo več cerkve, nimajo trgovine, ne šole, le gostilna pri Štihnju je in slovi daleč v dolino, medtem ko vaški moške zaidejo vanjo predvsem ob nedeljskih popoldnevih. Cesta in telefon sta glavna stika s svetom. Telefona ima večina hiš.

»Vsak petek grem v Selca v trgovino,« pravi Andrej Rovtar. »Ker mi z mopedom ne gre več prav dobro, se peljem s kombijem, s katerim Tomaž Lavtar iz Selc prevažajo delavce in šolarje.«

Gostilno pri Štihnju imata »čez« Miha Berce in žena, medtem ko se sin Mirko ukvarja s kmetovanjem. Pred štirimi leti se je v hišo prisočila Janka, doma iz Stirpnika, ki je po drugem otroku nehala delat v Iskri v Železnikih.

»Doma je dovolj dela z otrokoma, kmetijo, gostilno. Večinoma sem za štedilnikom. Naši gostje so predvsem svatje in druge družbe. Ob nedeljah se

Štefka in Andrej Rovtar

radi ustavijo tudi pohodniki, namenjeni na Mohor, in izletniki z avtomobili prav iz Škofje Loke, Kranja, Ljubljane in drugod.«

Mirko Berce je pozimi zadolžen za pluzenje ceste v Selca. »Ker je asfalt tudi skozi vasio, smo se otresli nadležnega prahu, mož pa pozimi lažje pluzi,« je povedala Janka. »Se eno zamah bo potreben, da bomo asfaltirali še del poti do Zgornjih Lajš.«

Ravno to soboto so imeli v vasi obcet. Možila se je še neosemnaletna Kristina Ribaršič. Pojedino so pripravili pri Štihnju.

Naraščaja je v vasi vselej dovolj. Zadnje šolsko leto se jih je v osnovno šolo vozilo štirinajst, nekaj v srednje šole. Povprečno so v vsaki hiši štiri je otroci. Za tiste, ki hočejo ostati doma, je v vasi še dovolj zazidljive zemlje. Veliko pa se jih priženi drugam, kot to soboto Kristina. Mladih, največjih delavcev in hribovskega življenja, so povsod veseli.

V Selških Lajšah je 26 hišnih števil, vaščanov pa 97. Radi imajo svoj kraj, strme travnike in temne gozdove, katerih se že ponujajo borovničarje in gobe.

H. Jelovečan

Oj, zdaj gremo, oj, zdaj gremo, nazaj še pridemo... — Foto: D. Dolenc

FOTOREPORTAŽA

Jože Novak Foto: G. Šinik

Konjski turizem

Poletje v sedlu

Brezdelje in dolgčas poletnih dni lahko preženete na konjskem hrbtu. Od prejšnje sobote si lahko vsak dan sposodite konja za 2000 din na uro v Bobovku v nedanji opekarni. Prizadevni člani Konjeniškega kluba Kranj so v delu opekarne uredili konjušnico, v kateri imajo štiri klubske konje — haflingerje in konje zasebnih lastnikov. Enoletno uspešno urejanje konjušnice so prejšnjo soboto proslavili s prvim turističnim jahanjem. RTV napovedovalec Janez Dolinar in igralca Jože Vunšek in Rasto Tepina so preskusili haflingerje »Bliska«, »Krpna« in »Dečka«. Skupino novopečenih jezdecev je vodil izkušen jezdca Peter Regovec. Po napornem jahanju se je skupina osvežila pri »Jeršinu«, kjer bo popularni gostilničar Mare uredil privez za konje. Jože Vunšek je rekel, da je rajši na konju kot na odrskih deskah, Janez Dolinar pa je pripomnil, da mu napovedovalske izkušnje ne koristijo pri konjih, toda kljub temu bo kmalu spet prišel.

Jože Novak

Peter Regovec: »Hladno pivo, prosim!«

Rasto Tepina: Samo, da konj ne bi zdvijal!

RTV — zvezda Janez Dolinar: »Blisk, saj si čisto priden!«

Haflingerji čakajo strumne jezdece

Igralec Jože Vunšek se tudi na konju dobro počuti

Stanko Dežman, starosta gorenjskih markacistov:

S planinami se življenje podaljša

»Kakšnega zanimivega možakarja sem srečal v Krmi,« mi ves navdušen oni dan pripoveduje novopečeni radovljiški markacist Srečo Polanc, »ta pa je pravi hribovec. A več kaj je imel v nahrbtniku, ko je prišel nas na tečaj učiti? Samo sekiro, liter domačega terana in pol litra svojega »rožovca«. Nič drugega. Svojo sekirico je pa vihtel, da smo mladi samo gledali. Bo jih pa 83...«

Poiskali smo oni dan tega žilavega možakarja Stanka Dežmana iz Spodnjih Gorij, enega prvih registriranih slovenskih markacistov. Na njegovi znački, ki jo vedno s ponosom nosi, je na zadnji strani urezana številka 4.

»Številko 1 je imel prof. Samljek iz Maribora,« se spominja Stanko, »2 Stanko Kos in 3 Andrej Stegnar, oba iz Ljubljane. Vsi so že pokojni, pa vsi so bili mlajši od mene.«

Od leta 1922 že Stanko hodi v gore. Že prej je bil v odboru gorenjskega planinskega društva, od leta 1946 pa že ves čas deluje kot markacist. Bil je pri Planinski zvezi Slovenije vodja skupine za markiranje Julijcev in Karavnak. Najvišja priznanja, kar jih lahko dobi jugoslovanski planinec, vse v njegovi veži, med drugimi zlata in srebrna značka Planinske zveze Jugoslavije, zlati in srebrni častni znak Planinske zveze Slovenije ter posebna spoštovanja vredna diploma Alojza Knafelca, pionirja naših markacistov.

»Ko človek sliši besedo markacist, pomisli le na kangljico, čopič, in belo piko ter rdeči krog na skali, da planinci vedno, po kateri poti morajo. Kakšno je praznaprav poslanstvo markacista?«

»Hja, ljudje res tako mislijo. Koliko pa je markacistovega dela, ki ga ljudje sploh ne vidijo. Le če bi bilo kje kaj narobe, če bi kaj manjkalo, bi zagnali ki gre spomladi v planino, da vidi, kakšna je pot, kje se je utrgala skala, ruša. Vse ovire

odstrani. Njegovo orodje so tudi grablje, sekira, lopata, kramp. Vsaj večasih je bilo. Danes pa nosijo s seboj že agregate, vrtilke, električna rušilna klavida, cele kolute kablov, motorne žage, vedra goriva, da o klinih, monterskih torbah, žeblih, svedrkih in drugih sploh ne govorimo. In če si planinec in markacist s srcem, prežet z gorništvom, ne boš nikoli mirno hodil po planinah. Vsako napako boš videl, jo takoj hotel popraviti.

Ni dovolj le zabijati kline. S strojem zavrta v skale, samo zažvižga, pa je luknja za klin gotova. Kaj pa večasih?! Najbolj spreten je naredil v gruntno skalo luknjo v eni uri. Poseben dlet je za to, klina je spodaj širša kot zgoraj, za vsak udarec je treba klino zasukati. Cel Triglav so tako oblekli, vsak klin, ki je bil zabiti še pred dobrimi petimi leti, je bil zabiti na roke.«

Koliko je dela markacistov, za katerega ljudje nikoli ne zvedo. Kot na primer Stanko-

va skrb za jekleno vrv na Tomiškovi poti proti Kredarici, kjer se dvigaš proti Begunjskemu vrhu. Tam je 300 m dolg žleb in vsako pomlad je plaz utrgal 24 m dolgo jekleno vrv. Že dolga leta jo vsako jesen s prijateljem snameta, spomladi pa znova pritrdita. Pa koliko je še drugega! Za Stanka pravijo, da je bil povsod v Julijcih zraven, kjer se je kaj večjega delalo, zidalo. Sploh pa pri markiranju novih poti.

»Ampak, za tri poti pa res lahko rečem, da so moje: od Prehodavcev na Lepo špičje, ki sva jo leta 1972 trasirala z Webrom. Druga je od Vodnikove kočice proti Doliču. Prej si se moral spustiti čisto do Planine, potem pa spet v breg, zdaj greš naravnost od Vodnikove kočice in prideš na Dolič. Šest let je tega, kar je urejena. Tretja je pa pot iz Zapotoka na Bovški Grintovec. Tam smo morali s čeladami delati, tako krušljivo je bilo.«

Tudi drugam so ga klicali. On in Repe sta bila tista dva, ki sta Ljubljancanom markirala plezalno pot po Grmadi pri Šmarni gori.

S planinami se življenje podaljša, je prepričan Stanko in sam je najbolj zgovoren dokaz za to. Ko pride s še tako težke poti, bi se lahko takoj obrnil in šel nazaj. Še danes. Nikoli ni utrujen, nikoli ga noge ne bolijo. Nadelal se pa je. Koliko krošenj s hrano je znosil na Planiko, na Doliča. Najtežjo krošnjo, kar se spomni, je nesel s 36 kg konzerv na Planiko.

Slovenija ima danes 192 markacistov. Zadnje značke so bile pred kratkim podeljene sedemnajstim novim markacistom, ki so opravili izpit v Krmi.

»Dobri fantje so, pridni. Res jih je treba pohvaliti. Se pa hitro vidi, če kdo ni s srcem planinec. Hitro se ogne delu, že dobi izgovor. Mladi gredo raje med alpiniste, se jim bolj imenitno zdi, kajti markacist mora biti garač. Je pa spoštovan človek, čeprav morda pri mladih ne tako, pri starejših pa zagotovo.«

Vsekakor pa mladi markacisti vedno znova potrebujejo nasvete starejših. Zato vedno povabijo me, se tudi stare markaciste. Ko je videl zadnjič tiste stopnice, ki so jih naredili čez gladke skale na poti iz Krme proti Lipanskim vratcem, jih je moral popraviti. Svež mesecnov les so položili, kar okrogel. Macesen je smolnat, vsaj tri leta je sam po sebi ves gladek in zjutraj, ko je rosa, ti mimogrede zdrsnе. Malo nasekati bodo morali tiste stopnice, da bo res va.no.

In kje v Julijcih se mu zdi najlepše?

»Najlepša je pot zgoraj po robu nad Sedmerimi jezeri do Hribarc. Na levi je Lepo špičje, na desni Zelnarica. Trava je mehka, hodiš kot po preprogi. In v Zelnarici je rož...«

Te dni bo šel najprej v Voje, kajti zaradi Krme je zamudil srečanje Bohincev v Vojah. Svoj koticček ima tam, vse polno prijateljev. Potem bo pa prva pot do Planike, pogledat, kako zidajo. Prizidek bodo Gorjanci naredili h koč. Zadnji čas je, da bo Planika dobila nekaj novega.

D. Dolenc

ODMEVI

Zaradi velikega števila pisem in odmevov prosimo, naj prispevki ne bodo daljši od tipkane strani in pol (40 vrstic). Za razumevanje se zahvaljujemo.

Uredništvo

Gorenjski glas, 26. junija 1985

MOJ ODGOVOR VSEM TISTIM »ODGOVORNIM« IN OSTALIM JESENICANOM, KI TAKO ZELO NASPROTUJEJO PRESELITVI PRIZADETIH OTROK V OSNOVNO ŠOLO NA KOROŠKO BELO!

LJUDJE BOŽJI, BODITE LJUDJE

ne glette le obraz njegov, pogledajte ga v srce in bodite mu dobri!

To prosim vas jaz, mati sina, ki moti vas njegov zunanji »posebni« izraz...

On moj je otrok, čeprav je že fant, krepak in zdrav a ni v am enak...

Bedim nad njim že trideset let, želim le zanj — on je moj svet! A večkrat kot ne pojem, trpim in živa sem mrtva in mrtva živim, ker moram, ker mora m živeti, da bo on znal, ko jaz odidem s a m živeti...

IN ZDAJ MOJA PROŠNJA: dobri ljudje, sprejmite ga medse, čeprav je reuše, vzemite ga takega kakršen je

otrok je, ki tibi toplino, srce! On vračati umé ljubezen in ve da sreča je biti med vami da sam je zgubljen, da je kamen, ki vsak ga odrine s poti ker m o t i — in vsem se muči...

ZATO VAS ROTIM ŠE ENKRAT: ne dajte, ne dajte, ko mater ne bo več, da bi bil tak otrok čisto sam.

Saj vaše dejanje bo navsezadnje ogrelo vas same, saj boste spoznali da srečen je tisti bolj, ki daje!

Napisala mati prizadetega sina Mara Ravnikar, Kranj

PREJELI SMO

CENE STANOVANJ V OBČINI KRANJ

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kranj je v delegatskem glasilu občine Kranj — »Kranjčan« št. 7 od 4. maja 1987, objavila gradivo za 5. sejo zboru uporabnikov in zboru izvajalcev, ki je bila 20. maja tega leta.

Družbeni dogovor o skupnih osnovah za ugotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbeno — ekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva, podpisan v SR Sloveniji, določa, da je lastna udeležba za pridobitev najemnega stanovanja, ki jo plača upravičenec do stanovanja, odvisna od razmerja med povprečnim osebnim dohodkom in vrednostjo 1 m² stanovanja. Tudi druge primerjave o ceni stanovanj in njihovi realnosti upoštevajo navedena razmerja.

V letu 1986 je bilo v občini Kranj zgrajenih za vselitev 432 stanovanj, 24.447,88 m² površine (povprečno 56,59 m² na stanovanje), katerih vrednost je znašala 4.443.570.546 din. Preračunano na 1 m² je bila cena 181.757 din/m².

Ob navedeni povprečni ceni je treba omeniti, da je bila najnižja cena na Planini III. — 140.552 din, (na Zlatem polju 129.347 din), za 207 stanovanj izpod povprečja in za 225 stanovanj iznad povprečja, s tem da je bila najvišja 296.359 din/m².

Od 432 stanovanj je bilo danes uporabnikom v 1986. letu 346 stanovanj, ostalih 86 pa v začetku leta 1987. Če odštejemo vrednost 86 stanovanj, ki znaša 1.230.596.891 din za 4.718,51 m², se povprečna cena v letu 1986 naseljenih stanovanj zniža na 163.860 din/m².

Kakšna pa so razmerja med ceno 1 m² stanovanja in povprečnimi osebnimi dohodki v občini Kranj?

Glede na podatke, ki sem jih navedel, ter ob ugotovljenem povprečnem mesečnem osebnem dohodku, doseženem v letu 1986 v občini Kranj — 127.219 din, smo v letu 1986 za 1 m² stanovanja plačali 1,43 povprečnega mesečnega osebnega dohodka; če pa odštejemo 82 stanovanj, naseljenih v letu 1977, pa samo 1,29 povprečnega osebnega dohodka, kar pomeni v obdobju 1968 do 1986 najugodnejše razmerje in relativno najnižjo ceno.

Ker smo v občini Kranj v letu 1978/79 zaključevali gradnjo stanovanj v soseski Planina I., smo porabili 1,32 oziroma 1,36 povprečnega mesečnega dohodka na 1 m² stanovanja, v letu 1986 pa 0,11 oziroma 0,07 več, če pa upoštevamo v letu 1986 naseljena stanova-

nja, pa celo 0,13 povprečnega osebnega dohodka manj od najugodnejšega razmerja v preteklih osemnajstih letih. Ko smo v obdobju 1968 — 1972 gradili stanovanja v soseski Vodovodni stolp II., je bilo razmerje 1,48 do 1,64 povprečnega mesečnega osebnega dohodka. Na Planini in še nekateri vzporedni gradnji: na Goinniku, v Cerkljah, v Predvoru, v Stražišču in na Zlatem polju, pa je bilo to razmerje v obdobju 1972 do 1986 od 1,32 do 2,24 (v letu 1985), ko je zaradi nagle rasti inflacije in zaostajanja osebnih dohodkov bilo razmerje najmanj ugodno.

V strukturi cene stanovanj ugotavljamo, da je največji porast cene končan obrtniško inštalacijskih del, skupnih stroškov gradbenih, obrtniško inštalacijskih del; stroški komunalne opreme in drugi stroški pa so znašali v strukturi cene največ do 23,98 %, kar ima ugoden vpliv na končno ceno stanovanja.

Samoupravna stanovanjska skupnost je investitor stanovanjske gradnje, kar pomeni, da so morali investitorji tekoče zagotavljati sredstva za financiranje gradnje, kasneje vključeni soinvestitorji so morali pokrivati ceno denarja — obresti.

Ugoden vpliv na ceno stanovanj ima dolgoročno angažiranje izvajalcev pri gradnji stanovanj. Že v letu 1971 je bila podpisana pogodba z izvajalcem SGP Gradbenec Kranj in GIP Gradisom, TOZD Jesenice, za izgradnjo stanovanj na Planini. Stanovanjska gradnja pa je usmerjena z izvajanjem družbenih dogovorov in samoupravnimi sporazumi, podpisanimi v občini Kranj.

Večkrat, smo že brali in govorili o najdražjih stanovanjih v Kranju, posebno takrat, ko je investitor na podlagi izhodisčne cene ob začetku gradnje ocenil končno ceno po zaključku gradnje, čez približno 12 do 16 mesecev. Tak je bil primer tudi za stanovanja, zgrajena v letu 1986. V Gorenjskem glasu smo 12.7.1985 prebrali članek z naslovom »Več kot 121 tisočakov za meter stanovanja«, pa vendar je bila končna cena primerna.

V Kranju je za leto 1987 za soinvestitorje, ki zagotovijo vplačilo 80 % vrednosti stanovanj, zagotovljena fiksna cena v petih objektih, v znesku 366.900 din oziroma 369.470 din/m², kar je v primerjavi s cenami, o katerih beremo v sredstvih obveščanja, ugodno, saj bi ob enaki rasti osebnih dohodkov, kakor v letu 1986, porabili za 1 m² stanovanja 1,33 povprečnega mesečnega osebnega dohodka

Ivo Miklavčič Kranj

Darjan Petrič priplaval srebrno kolajno

Pol sekunde do zlata

Zagreb, 11. julija — Plavalci so nas doslej še najbolj od vseh jugoslovanskih športnikov razveselili na Univerziadi v Zagrebu. Posebno dobro so v prvih dneh tekmovalci plavalci Rezmanj, Novak in Majcen ter seveda Darjan Petrič, ki je malce nepričakovano osvojil srebro na 400 metrov kravl. Do zlata ga je ločilo le 45 stotink sekunde.

Darjan Petrič, naša prva kolajna na letošnji Univerziadi v Zagrebu. — Foto: G. Šinik

«Sedaj je Darjan utrujen, ker pač intenzivno treniramo, vendar bomo popustili in forma bo prišla,» je dejal na kranjskem mednarodnem plavalnem mitingu dr. Drago Petrič, trener sina Darjana, ko sem ga vprašal, kako ocenjuje formo svojega sina. Tudi Darjan se je že v Kranju čutil sposobnega za pomembnejše dosežke na zagrebški Univerziadi in seveda na bližnjem evropskem plavalnem prvenstvu v Stasbourg, ki bo avgusta.

Da je forma resnično prišla, je Darjan Petrič dokazal na petkovem tekmovalnem v disciplini 400 metrov kravl. V finale se je uvrstil brez posebnega naprezanja, prav tako pa smo bili Jugoslavi v petek v tej disciplini nasploh zelo uspešni. Z izjemnim plavljenjem se je v finale med 8 najboljših uvrstil tudi ljubljanski plavalec Nace Majcen, ki je v predtekmovalju kot tretji Jugoslovian, za Borutom in Darjanom Petričem, plaval 400 metrov kravl pod magičnimi štirimi minutami. Dva naša v plavalnem finalu na tako velikem tekmovalju je res redkost in vprašanje je, kdaj se bo to spet ponovilo, je komentiral jugoslovanski uspeh Darjan Petrič.

Tudi samo finale na 400 metrov kravl je bilo za nas uspešno. Darjan je bil drugi za sovjetskim plavalcem Petrakovom, Nace Majcen pa osmi. Darjan je plaval 3:55,57, kar je dober čas, občutek pa imamo, da bi lahko celo zmagal, saj je bil Petrakov le za 45 stotink hitrejši. Darjan pa je bil med plavljenjem pozoren predvsem na Angleža Boyda, ki je bil na koncu tretji, Petrakov pa mu je zato usel iz kontrole. Darjanova kolajna je tako težko pričakovana prva kolajna na Univerziadi in prva plavalna, kjer na prav veliko bero kolajn ne računamo.

Darjan je pred naslednjimi tekmovalji optimist. «Zadovoljen sem z drugim mestom. Tekma je bila predvsem taktična in nismo toliko plavali na rezultat,» je dejal Darjan Petrič. «Upam, da mi bo tudi na 1500 metrov kravl uspelo osvojiti kolajno. Za Jugoslavijo je današnji finale, v katerem sva bila kar dva plavalca, eden največjih uspehov nasploh.»

J. Košnjek

Druga zvezna vaterpolska liga

Kranjčani še v igri za prvaka

Kranj, 11. julija — Kljub dvema zaporednima porazoma na zadnjem gostovanju na Reki in v Opatiji so kranjski vaterpolisti še vedno v igri za prvaka druge zvezne vaterpolske lige, saj so v soboto doma premagali Medveščaka iz Zagreba.

S tekme Triglav : Medveščak iz Zagreba, ki so jo dobili Kranjčani s 17 : 16. — Foto: G. Šinik

Pred dobrim tednom so odšli kranjski vaterpolisti na pomembno gostovanje, za katerega so že naprej vedeli, da ne bo lahko. Igrali so z Burinom na Reki in Opatiji, obe moštvi pa razen Triglava in Medveščaka računata na uvrstitve v prvo zvezno ligo v vaterpolu. Strah je bil upravičen, saj je Triglav obe tekmi izgubil — z Burinom 12 : 9 in to predvsem po zaslugi sodnikov, z Opatijo pa 11 : 5, predvsem zaradi slabe in neučinkovite igre.

V soboto zvečer je Triglav doma igral z Medveščakom iz Zagreba, bivšim prvotligašem. Srečanje je bilo napeto do konca. Triglav je uspel z izredno borbeno igro in namenom, da zanesljivo poraz spremeni v zmago kljub napakam in slabostim, predvsem v obrambi, kjer vratar Plavec ni imel najboljšega dne. Prvo četrtino je dobil Medveščak s 4 : 2, potem je vodil Triglav, izenačil na 5 : 5, vodil s 6 : 5, pa spet popustil, tako da se je druga četrtina končala s 13 : 11 za Zagrebčane. Medveščak je nato Kranjčanom spet usel, vendar so se ti borili, izenačili na 16 : 16 in 35 sekund pred koncem zadeli 17., zmagoviti gol. Zdržali so zadnje, sicer zelo dolge sekunde, in zasluženo zmagali.

Skoda je, da se na tribunah letnega bazena ni zbralo več gledalcev, saj je tudi v II. zvezni ligi vaterpolo kakovosten in zanimiv, polneje tribune pa so tudi pomoč vaterpolistom Triglava. «Dogovorjeno taktiko igre smo uresničili,» je dejal po tekmi trener Triglava Mladen Kuštrak. «Vratar je naša slaba točka, zato smo zaigrali izredno borbeno in praktično izgubljeno tekmo spreminili v zmagovito. Do konca prvenstev je še veliko tekem in tudi novih možnosti za zmage. Danes sem bil še posebno zadovoljen z Družičem in Jambrovičem. Dala sta odločilne gole in dokazala, da sta za Triglav resnična okrepitev.»

Vaterpolisti Triglava so odšli že v nedeljo na tradicionalni turnir na Madžarsko, kjer so Kranjčani reden gost. Konec tedna pa jih čakata dve tekmi na tujem: igrajo v Betini in v Biogradu na moru. Potem pa imajo do konca prvenstva večino tekem doma.

J. Košnjek

Šola na kolesih

Talent ne pride sam od sebe, treba ga je odkriti

Kranj, 10. julija — Tudi po 90 solarjev se vpiše v kolesarsko šolo Kolesarskega kluba Sava Kranj, vendar vsi ne zdržijo. Ostanajo le najbolj vztrajni, najbolj nadarjeni, solarji, ki jim je kolesarjenje resnično veselje. Iz teh se razvijajo dobri tekmovalci, vsi ostali, ki pa odnehajo, pa v šoli tudi niso bili zaman: vsaj spoznali so, kaj kolo in kolesarjenje sploh sta.

Vsako leto, letos se je to zgodilo že tretjič, kolesarski klub Sava iz Kranja pošlje predvsem na osnovne šole kranjske in škofje-loške občine vabilo solarjem, da se vključijo v kolesarsko šolo Kolesarskega kluba Sava iz Kranja. Na šolah se oglašajo tudi vodja šole, naš nekdanji odlični kolesar, eden naših najboljših vseh časov, Bojan Ropret, ter njegovi sodelavci Matevž Ličan, Bruno Pirih in Brane Pečjak.

«Solanje kolesarjev, kandidatov za bodoče tekmovalce, vzgoja lastnih tekmovalcev in strokovnega kadra je ena temeljnih usmeritev Kolesarskega kluba Sava,» pripoveduje Bojan Ropret. «Šola je že tretje leto in doslej se je zanjo navdušilo že nad 200 učencev. Vsi ne zdržijo. Odstop je ogromen, vendar tudi tisti, ki odneha, spozna osnovne značilnosti in veščine kolesarjenja. Šola ima tekmovalni in vzgojni pomen. Fantje so veliko skupaj. Ko pridejo, jih seznanimo s kolesom in kolesarjenjem, pogovorimo se, potem pa se s kolesom tudi že zapeljemo. Splošno ima vsak svoje kolo, saj klub ne zmore vseh stroškov. Stanje se izboljšuje, za zaledje nas ne skrbi, vendar prevelike množičnosti ne zmoremo. Za pomoč se zahvaljujemo našemu klubu Sava, hotelu Creina in Elanu ter vsem, ki pomagajo pri razvoju kolesarstva. Dobre tekmovalce pa lahko gradimo samo, če začnemo pri najmlajših. Naša šola ima bogat delovni program. Poldruge uro ali več kolesarimo, potem se pogovarjamo. Če ima kdo težave v šoli, mu pomagamo, skratka, ubrali smo pot, ki lahko združi dobrega solarja in obetavnega športnika. Šport in pamet pa gresta tako in tako vedno bolj z roko v roki.»

Člani pionirskih selekcij Save z vodjo šole Bojanom Ropretom in vodjem selekcij Francijem Plestenjakom.

Janez Krišelj, pet zmag med pionirji A.

Šola traja vse leto. V lepem vremenu smo zunaj, v slabem in pozimi pa je naše zbirališče telefonarnica, vendar se morajo mladi navaditi tudi na kolesarjenje v težjih pogojih. Šola torej da vsakemu obiskovalcu osnovo

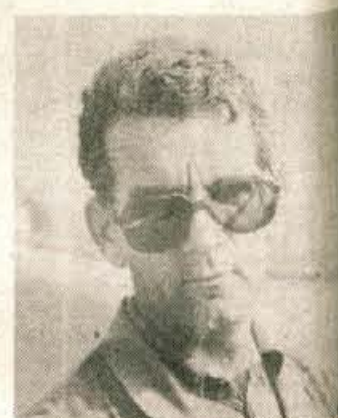
Bojan Ropret, prej odlični tekmovalce, zdaj vzgojitelj najmlajših.

kolesarjenja ter možnost, da se začne tekmovalno ukvarjati s kolesarstvom. Takšne pa potem vključimo v pionirske selekcije.»

Kranjska Sava je na račun takšnega dela dobila dve odlični

Tomaž Polanc, štiri zmage med starejšimi pionirji.

Franci Plestenjak, vodja selekcij

pionirskih selekcij. V A selekciji so pionirji med 12 in 14 let starosti, v B pa mlajši, od 10 do 12 let. Vodi jih kolesarski zanesenjak in eden naših najuspešnejših rekreativcev Franci Plestenjak. Pretekli teden, ko smo selekcije obiskali, so se na vadbo odpravljali Janez Krišelj, Tomaž Poljanec, Jure Studen, Mitja Hudoklin, Aldo Komar, Uroš Pavc, Bojan Zihel, Uroš Kosmač in še nekateri člani kolesarske šole. V primeru pionirskih selekcij gre za resno delo, celo vrhunsko. Na treningih prevozi vsak pionir tudi po 3000 kilometrov letno, kilometrov, ki jih premagajo vsak zase, pa ne štejejo. Priznajmo, da je to za 12, 13 ali 14-letnega fanta izreden zalogaj, vendar nujen, če hoče kdo v kolesarstvu kaj pomeniti.

Mladi kranjski pionirji zmage že dosegajo. Letos je bilo 24 pionirskih cestnih dirk in 12 zmag je prišlo v Kranj. Za pionirje A pa je bilo 13 dirk, devet zmag ali 70 odstotkov pa sta pobrala kranjska kolesarja Janez Krišelj (5 zmag) in Tomaž Polanc (4 zmage).

Če bo ta generacija zdržala in se stalno dopolnjevala z mlajšimi iz šole, potem bodo kolesarji Save najmanj toliko uspešni kot so bili doslej.

J. Košnjek

Foto: G. Šinik

Državno mladinsko prvenstvo na Reki

Polona Rob v državni reprezentanci

Reka, 13. julija — Na Reki je bilo konec preteklega tedna državno mladinsko plavalno prvenstvo (starost do 16 let). Gorenjci so osvojili dve prvi mesti: Polona Rob iz Radovljice na 200 metrov hrbtno in Zala Kalan iz Kranja na 200 metrov delfin. Omeniti je treba še pionirja Triglava Kreša Božikova, ki je na tekmovalju postavil nov državni rekord za mlajše pionirje na 400 metrov mešano. Radovljčanka Polona Rob je bila izbrana v državno reprezentanco za bližnjo balkaniado. Najboljše gorenjske uvrstitve na Reki so bile: Saša Robič 7. na 100 hrbtno, Staša Melnik 4. mesto na 200 metrov prsno, Polona Rob 3. mesto na 400 mešano, radovljška štafeta 4 x 100 4 mesto, Mojca Jamnik 5 mesto na 800 kravl, Dušan Križnik 6 mesto na 1500 kravl, Tadej Peranovič 9. mesto na 100 kravl, Marko Stancar 10. mesto na 200 delfin, Neža Rebolj 7. mesto na 800 kravl in Alenka Pirc 7. mesto na 400 mešano.

J. K.

Balinarji Primskovega Fende, Križaj in Roos so bili peti in so se ujeli vlak za državno prvenstvo.

Republiško prvenstvo balinarskih dvojic

Dvojica Primskovega na državno prvenstvo

Primskovo, 12. julija — Organizacija odlična, prav tako tekmovalni pogoji. Ni bilo niti enega ugovora, ene pritožbe. Vse je potekalo v najlepšem redu. To so glavne značilnosti v nedeljo končanega republiškega prvenstva dvojic v balinanju na Primskovem. Sodelovalo je 24 dvojic. Zmagala je Radna iz Ljubljane, za katero sta igrala Slavko Mezgec in Mitja Berdnik. Sledijo Polje Ljubljana, Planina II Ilirska Bistrica, SGP Nova Gorica, na petem mestu pa je najboljša gorenjska

ekipa Primskovo I v postavi Fende, Križaj in Roos. Sledijo Šiška, Planina I, Loka 1000 je na osmem mestu, Metalna Maribor in Hrast Kobjeglava. Primskovo II je enajsto. Jeseničani pa so bili štirindvajseti, zadnji. Prva dvojica Primskovega se je uvrstila na državno prvenstvo, ki bo 25. in 26. julija v Sežani.

Na primskovškem tekmovalju so razočarali nekateri ligaši kot Sloga, Jadran Izola in Skala.

J. Košnjek

Tržičani oživljajo nogomet

Tržič, 7. julija — Inicijativni odbor, ki je pred časom ponovno oživil dejavnost Nogometnega kluba Tržič, je uspešno izpeljal občinsko rekreacijsko ligo v malem nogometu. Tekmovalo je 12 moštev, kar je dobro znamenje, da je za nogomet še zanimanje. Tekmovalje je potekalo brez zapletov, za tekme pa je bilo precej zanimanja tudi med gledalci.

Zmagala je ekipa SGP, ki je zbrala 18 točk. Blue racers iz Pristave je drugi s 15 točkami, kolikor jih ima tudi moštvo Tempa, ki je na tretjem mestu.

Sledijo: Sloga 14, Cimper 13, Kamele 12, Mokrov hram 11, Gasa 9, Petrol 9, Peko Obutev 8, Zlit 6 in Cokla team 4 točke.

Ljubitelji nogometa so pripravili tudi občni zbor kluba, na katerem so sklenili, da se bodo jeseni ponovno vključili v tekmovalje gorenjske nogometne zveze. J. Kikel

Dejan Jekovec zmaguje

Tržič, 8. julija — Tržiški smučarski skakalci so se udeležili tekmovalja na plastični skakalnici v Titovem Velenju. V finalno serijo sta se kot edina pionirja uvrstila mlada tržiška skakalca Franci in Dejan Jekovec.

Miting bo v soboto

Radovljica, 13. julija — Okrog sto plavalcev bo sodelovalo na mednarodnem plavalnem mitingu, ki bo v soboto, 18. julija, ob 18. uri na radovljiskem kopalšču. Razen naših plavalcev (udeležbo je obljubil tudi Darjan Petrič) bodo tekmovali še plavalci Italije, Madžarske in Českoslovaške.

Polet z alpskimi padali

Jalovnik nad Baško grapo — Iztok Pogačnik, Matjaž Štucin, Jože Štucin in Janez Knific smo 5. julija, v lepem nedeljskem dopoldnevu opravili polet z alpskimi padali z gore Jalovnik preko vasi Sela nad Baško grapo. Ob ugodnem vzdušju, južnem ali zahodnem vetru so tu možni čudoviti poleti. Zahodni greben Jalovnika in sosedna Kobilje glave je Kolombrat, ki je znana vzletna točka zmagarjev. Ljubiteljem letenja z alpskimi padali priporočamo tudi družinski izlet v te kraje. Z vlakom na progi Jesenice — Nova Gorica se je treba peljati do postaje Podmelec, od koder je čudovit pogled na Jalovnik. Lahko se odločite za taborjenje, streho nad glavo pa vam dajo tudi gostoljubni domačini. S Sela sta mogoča prijetna pohoda na planino Razor ali na Vogel. Hoje je za približno 6 ur.

I. Pogačnik

LESNINA Ljubljana,
Parmova 53
Ljubljana

«LESNINA» proizvodno in trgovsko podjetje z lesom, lesnimi izdelki, pohištvo in gradbenim materialom, n.sub.o., Ljubljana, Parmova 53

Komisija za delovna razmerja TOZD NT PRODAJNA MREŽA, n.sub.o., Ljubljana, Parmova 53

objavlja prosta dela in naloge

SNAŽILKE

za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu) za prodajni center v Kranju, Prmskovo, Mirka Vadnova 7

- Pogoji:
- osemletka ali nedokončana osemletka
 - do 1 mesec delovnih izkušenj
 - 2 meseca poskusnega dela

Kandidate vabimo, naj pošljejo pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: «LESNINA» Ljubljana, kadrovske pravni sektor, Ljubljana, Parmova 53 v 8 dneh od dneva objave.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh od sklepa komisije za delovna razmerja.

LESNO GALANTERIJSKI OBRAT JESENICE

Delavski svet DO Lesno galanterijski obrat Jesenice, razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za

DIREKTORJA DO

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, družbenim dogovorom in samoupravnim sporazumom izpolnjevati še naslednje pogoje:

- višješolska ali srednješolska izobrazba lesne, organizacijske, ekonomske ali pravne smeri
- 5 let delovnih izkušenj

Delavci za opravljanje razpisanih del in nalog bodo imenovani za dobo štirih let.

VODENJE KNJIGOVODSTVA

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- višješolska ali srednješolska izobrazba ekonomske smeri z ustrežno najmanj 3 letno prakso na vodilnem delovnem mestu
- ustrezne moralnopolitične in družbenopolitične kvalitete

Delavci bodo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas. Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev sprejema razpisna komisija DO Lesno galanterijski obrat Jesenice, 15 dni od dneva objave. Kandidate bomo o imenovanju obvestili v 30 dneh po sprejemu sklepa DS DO.

SREDNJA TEKSTILNA IN OBUTVENA ŠOLA KRANJ

Odbor za delovna razmerja in varstvo pri delu razpisuje za šolsko leto 1987/88 za nedoločen čas s polnim delovnim časom naslednja dela in naloge:

POUČEVANJE MATEMATIKE - 1 učitelj
POUČEVANJE PRAKTIČNEGA POUKA V OBUTVENEM PROGRAMU - 1 učitelj

Nastop dela 1.9.1987.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih je predpisal strokovni svet SRS za vzgojo in izobraževanje oziroma so določeni z vzgojno izobraževalnimi programi.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh na naslov: Srednja tekstilna in obutvena šola Kranj, Cesta Staneta Žagarja 33.

SREDNJA LESARSKA ŠOLA 64220 ŠKOFJA LOKA Kidričeva 59

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge **UČITELJA NEMŠKEGA JEZIKA**

Pogoj: visoka izobrazba ustrezne smeri

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas s polovičnim delovnim časom. Poskusno delo traja tri mesece.

Prijave bomo sprejemali 10 dni po objavi. Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po preteku prijavnega roka.

SAVSKE ELEKTRARNE LJUBLJANA, n.sol.o. TOZD ELEKTRARNA MOSTE ŽIROVNICA

objavlja prosta dela in naloge

1. PRIPRAVNIK

Pogoji: IV. ali V. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja

Delo se združuje za določen čas - 6 mesecev. Prednost pri izbiri imajo pripravniki IV. ali V. stopnje - kovinarske usmeritve.

2. OBRATOVNI KLJUČAVNICAR II - STROJNIK ZAME-NJEVALEC

Pogoji: KV kovinarske smeri in tri leta delovnih izkušenj, prekuš strokovnih in delovnih zmožnosti, ustrežna psihofizična sposobnost delavca

Zaželen je izpit za strojnika vodnih turbin.

3. POMOŽNI DELAVEC

Pogoji: NK delavec brez delovnih izkušenj, najmanj štiri razredi osnovne šole, trimesečno poskusno delo, ustrežna psihofizična sposobnost delavca

Delo se združuje (pod točko 2 in 3) za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Stanovanja ni na razpolago. Prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Savske elektrarne Ljubljana, TOZD Elektrarna Moste, 64272 Žirovnica, komisija za delovna razmerja. Kandidate bomo obvestili v 8 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

sprejem in prodaja rabljenega blaga (kolesa, športna oprema...) tel. 21 - 462

MIRA RADOVLJICA

MIRA stavbno in pohištveno mizarstvo Radovljica objavlja prosta dela in naloge

KNJIGOVODJA OD IN FAKTURIRANJE

- Pogoji:
- končana višja šola ekonomske, organizacijske ali druge ustrezne smeri in
 - 3 mesece delovnih izkušenj.

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poskusno delo traja 3 mesece. Višja šola se zahteva zaradi prehoda na dela in naloge računovodje v roku enega leta.

Pisne vloge z dokazili o izobrazbi vložite v 30 dneh po objavi na naslov: MIRA stavbno in pohištveno mizarstvo Radovljica, Šercerjeva 22.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po končanem razpisu.

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge s polnim delovnim časom:

1. SALDAKONTIST 1 delavec za nedoločen čas

- Pogoji:
- ekonomski tehnik
 - 18 mesecev delovnih izkušenj

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Za delo se zahteva uspešno opravljen zdravniški pregled pred sklenitvijo delovnega razmerja.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 8 dni na gornji naslov. Po potrebi bomo kandidate vabili na razgovor.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh.

TOZD PRODAJA NA DEBELO KOMERCIALA n.sol.o. TRŽIČ

objavlja v prodajnem sektorju dela in naloge

VODENJE ODDELKA ZA PRODAJO PUR, GUME IN PLASTIKE

Pogoji: diplomirani ekonomist, komercialist in dve leti delovnih izkušenj v prodajnem sektorju, ekonomist, komercialist in pet let delovnih izkušenj v prodajnem sektorju, aktivno znanje enega tujega jezika, poznavanje specifičnosti tržišča za PUR in gumoplast v Jugoslaviji in svetu, poznavanje tehničnih lastnosti izdelkov PUR in Gumoplast, poznavanje mode v podplatnih izdelavah obutve, poznavanje možnosti uporabe PUR

Posebne zahteve: sposobnost vodenja in organiziranja, samostojnost pri delu, sposobnost sodelovanja, sposobnost logičnega mišljenja, iniciativnost, poskusno delo tri mesece

Kandidati naj oddajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: Tovarna obutve Peko Tržič, Ste Marie aux Mines 5.

AVTO MOTO DRUŠTVO ŽIRI

objavlja

javno licitacijo:

ZASTAVA 750, letnik 1985, izklicna cena 850.000 din

KOMBI IMV DIZEL FURGON, letnik 1972,

izklicna cena 500.000 din

Licitacija bo v nedeljo 12. julija 1987 ob 11. uri pred Zadrudnim domom v Žireh. Ogled je možen eno uro prej. Interesenti morajo vplačati 10% kavcijo od izklicne cene.

KVALITETNO - UGODNO

spalnice, sedežne garniture, vzmetnice jogi, jogi postelje program FORMA

NA KREDIT BREZ POLOGA 12 mesecev

MEBLO

v veleblagovnici KOKRA Globus Kranj, prodajalna Slon Žiri, Dekor Metlika in Kokra Radlje.

Zdržena lesna industrija Tržič p.o.

Razpisna komisija razpisuje prosta dela in opravila **VODENJE RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi**

Pogoji, ki jih mora izpolnjevati delavec s posebnimi pooblastili so:

- visoka izobrazba ekonomske smeri in tri leta delovnih izkušenj, oziroma ustrežna praksa
- višješolska izobrazba ekonomske smeri in pet let delovnih izkušenj, oziroma ustrežna praksa
- organizacijske sposobnosti za vodenje

Delavec za opravljanje del in nalog s posebnimi pooblastili in odgovornostmi mora izpolnjevati tudi splošne pogoje za sklenitev delovnega razmerja in zadovoljevati kriterijem dogovora o kadrovske politiki v občini Tržič.

Delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi imenujemo za štiri leta.

Pisne prijave o izpolnjevanju razpisnih pogojev in opisom delovnih izkušenj naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Zdržena lesna industrija Tržič, Ste Marie aux mines 9, Tržič, 64290 Tržič z oznako »za razpisno komisijo« delovne organizacije.

KMETIJSKA ZADRUGA ŠKOFJA LOKA

objavlja prosta dela in naloge

1. AVTOMEHANIKA 2. AVTOELEKTRIČARJA

- Pogoji:
- pod 1.: poklicna šola za avtomehanike, zaželeno so delovne izkušnje, OD približno 190.000 din
 - pod 2.: poklicna šola za avtoelektričarje, zaželeno so delovne izkušnje, OD približno 190.000 din

Prijave z dokazili o izobrazbi sprejema sekretariat Kmetijske zadruge Škofja Loka, Jegorovo pr. dmetje 21, 15 dni po objavi oglasa. Informacije dobite osebno ali po telefonu 60-465 ali 60-552.

OSNOVNA ŠOLA LUCIJANA SELJAKA KRANJ

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge za določen čas

DELAVKE v kuhinji in centralni šoli od 1. septembra do 6. junija 1988

KUHARICE v kuhinji v DE Orehek, od 1. septembra 1987 do 31. avgusta 1988 s polovičnim delovnim časom

SNAŽILKE v DE Orehek, od 1. septembra 1987 do 31. avgusta 1988, s polovičnim delovnim časom

Razpis velja do zasedbe del in nalog.

DOMPLAN KRANJ
Cesta JLA 14

Komisija za delovna razmerja TOZD Stanovanjska dejavnost objavlja prosta dela oziroma naloge:

VODENJE FINANČNO RAČUNOVODSKEGA ODDELKA

Za uspešno opravljanje razpisnih del in nalog morajo kandidati poleg splošnih, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- ekonomska fakulteta II. stopnja, štiri leta delovnih izkušenj na področju finančno-računovodskih del, organizacijsko vodstvene sposobnosti in družbeno-politične ter moralno-etične kvalitete

Delo se združuje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Kandidate vabimo, da oddajo svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v osmih dneh po objavi na naslov: Domplan Kranj, Cesta JLA 14.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 10 dneh po opravljeni izbiri.

KOKRA KRANJ

Na oddelku **obutve**
v veleblagovnici Globus
v prvem nadstropju

SEZONSKO ZNIŽANJE CEN

do 30%

od 13. 7.
do 15. 8.

VELEBLAGOVNICA

globus
Kranj

Kokra
Kranj

MURKA

MURKA LESCE, n.sol.o.
Delovna skupnost skupnih služb

objavlja na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

SAMOSTOJNEGA REFERENTA za opravljanje izvožno - uvoznih zadev

Pogoji: visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske, pravne ali komercialne smeri, dve oz. tri leta delovnih izkušenj pri poslih ekonomskih odnosov s tujino, zunanjetrgovinska registracija, aktivno znanje nemščine

TOZD Maloprodaja Lesce, n.sol.o.
objavlja na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

PRODAJALKE v prodajalni Samopostrežba v Lescah

Pogoji: šola za prodajalce, eno leto delovnih izkušenj, izpit iz higienskega minimuma

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poskusnim delom 60 dni.
Kandidati naj svoje prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh (DSSS) oz. 8 dneh (zs TOZD MP) po objavi na naslov: MURKA Lesce, Alpska 62.

NOVO - NOVO - NOVO -

KMEČKI TURIZEM PRI
FRANTARJU - APNO 3,
ŠENTURŠKA GORA
izbrane pijače
domača hrana
VABLJENI
tel.: 064/42-864

Kokra
Kranj

**ZCP, CESTNO PODJETJE
KRANJ**

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Vzdrževanje in varstvo cest objavljamo prosta dela in naloge:

VZDRŽEVANJE CEST

za enoto Škofja Loka
- na relaciji Področje - Petrovo brdo 2 delavca
- na relaciji Sorica - Planina - Vresje 1 delavec

Pogoji:
priučen delavec - cestar z internim izpitom oz. strokovnim tečajem, 1 leto delovnih izkušenj, starejši od 18 let, 3 mesečno poskusno delo.

Po sklepu odbora za delovna razmerja DSSS objavljamo prosta dela in naloge:

MANJ ZAHTEVNA DELA V SKLADIŠČU 1 delavec

Pogoji:
priučen delavec, 1 leto delovnih izkušenj, 3 mesečno poskusno delo.

Za objavljena dela in naloge bodo delavci združili delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: ZCP Cestno podjetje Kranj, Jezerska cesta 20.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po sprejemu sklepa.

Triglav - Gorenjka

LESCE ROŽNA DOLINA 8

ŽITO LJUBLJANA
TOZD Triglav - Gorenjka Lesce
Rožna dolina 8

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

VZDRŽEVALEC II - ključavničar - 1 delavec

Pogoja: poklicna šola za ključavničarje, eno leto delovnih izkušenj

Za objavljena dela in naloge zahtevamo trimesečno poskusno delo. Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 15 dni po objavi ŽITO Ljubljana, TOZD Triglav - Gorenjka Lesce.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

KOGP
**KOMUNALNO, OBRATNO IN GRADBENO PODJETJE
KRANJ**
DS SKUPNE SLUŽBE
Mirka Vadnova 1

Delavski svet razpisuje prosta dela oziroma naloge

1. VODJA DELOVNE SKUPNOSTI
2. VODJA FINANČNE SLUŽBE
za mandatno dobo štirih let.

Pogoji:
pod 1.: da ima visoko oziroma višjo izobrazbo ekonomske, pravne ali organizacijske smeri
pod 2.: da ima visoko ali višjo izobrazbo ekonomske smeri
pod 1 in 2.: da ima 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na ustreznih delih, da ima organizacijske sposobnosti, da izpolnjuje splošne pogoje, ki jih določata zakon in družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike občine Kranj, da je državljan SFRJ

Pisne prijave o izpolnjevanju zahtevanih pogojev s kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj sprejema Kadrovska služba KOGP Kranj, Mirka Vadnova 1, 15 dni po objavi razpisa.
O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po izteku roka za prijavo na objavljeni razpis.

SPORT IN REKREACIJA
ŠKOFJA LOKA
Podlubnik 1/c

objavlja prosta dela in naloge za opravljanje:

KNJIGOVODSKIH, ADMINISTRATIVNIH IN BLAGAJNISKIH OPRAVIL

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji: končana srednja ekonomska šola, znanje strojepisja, dve leti delovnih izkušenj

Rok za prijave je 8 dni po objavi. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh od dneva sprejetega sklepa o izbiri.

**TRIGLAV KONFEKCIJA
KRANJ**

Komisija za delovna razmerja objavlja dela in naloge

UREJANJE IN EVIDENCA DELOVNIH RAZMERIJ

Poleg splošnih pogojev so za objavljena dela in naloge določeni še naslednji pogoji:
- višja šola organizacijske, kadrovske, upravne ali pravne smeri (VI/I. zaht. stopnja), dve leti delovnih izkušenj na področju kadrovskih evidenc in delovnih razmerij

Rok za oddajo prošelj s pisnimi dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev je osem dni po objavi.
O izidu izbire bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po izbiri.
Prijave pošljite na naslov: Triglav konfekcija Kranj, Savska c. 34, 64000 Kranj. Natančnejše informacije lahko dobite v kadrovski službi, tel. 25-371, int. 14.

ČASOPISNO PODJETJE

GLAS KRANJ

objavlja prosta dela in naloge

KNJIGOVODJE

Pogoji:
- srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri,
- dve leti delovnih izkušenj,
- zaželeno znanje na računalniku in strojepisje

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o strokovnosti in kratkim opisom delovnih izkušenj naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: ČP Glas, M. Pijade 1, Kranj.

Kandidate bomo obvestili v 8 dneh po opravljeni izbiri.

**OSNOVNA ŠOLA A. T. LINHARTA
RADOVLJICA**

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

2 UČITELJA razrednega pouka za določen čas - za šolsko leto 1987/88

1 UČITELJ za podaljšano bivanje za določen čas - za šolsko leto 1987/88 - predmetni učitelj ali razredni učitelj

1 UČITELJ za podaljšano bivanje za določen delovni čas (za obdobje od 9. novembra 1987 do 30. junija 1988) - predmetni ali razredni učitelj

1 PREDMETNI UČITELJ za nedoločen čas - smer zgodovina, likovna vzgoja

1 PREDMETNI UČITELJ za določen čas - (od 1. septembra 1987 do 19. maja 1988) - smer angleški jezik

1 PREDMETNI UČITELJ za nedoločen čas - smer gospodinjstvo

1 PREDMETNI UČITELJ za določen čas s polovičnim delovnim časom - smer likovna ali tehnična vzgoja

1 PREDMETNI UČITELJ za določen čas s skrajšanim delovnim časom - smer telesna vzgoja

Nastop dela s pričetkom šolskega leta 1987/88, razen v primerih, kjer je to že določeno.
Kandidati morajo vložiti vloge z ustreznimi dokumenti najkasneje v osmih dneh po objavi in morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o osnovni šoli.

NIKO

kovinarsko podjetje
Železniki

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

POMOČNIKA DIREKTORJA - ZA RAZVOJ
(delovne naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostjo)

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, ki so določeni z družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini Škofja Loka, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima najmanj višjo izobrazbo strojne ali druge ustrezne smeri s 5 leti delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delovnih nalogah v kovinsko predelovalni industriji,
- da ima ustvarjalne sposobnosti,
- da je osebnost z lastnostmi, ki jih predpisuje družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike

Kandidati morajo k prijavi priložiti življenjepis in dokazila o izobrazbi in praksi.

Mandat delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostjo traja 4 leta.

Prijavo je treba vložiti v 8 dneh po razpisu na naslov: Niko, kovinarsko podjetje Železniki, komisija za delovna razmerja, Železniki.

Kandidati bodo obveščeni o izidu razpisa v 30 dneh po objavi.

murka

MURKA LESCE, n.sol.o.
Delovna skupnost skupnih služb

objavlja na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

SAMOSTOJNEGA REFERENTA za opravljanje izvožno - uvoznih zadev

Pogoji: visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske, pravne ali komercialne smeri, dve oz. tri leta delovnih izkušenj pri poslih ekonomskih odnosov s tujino, zunanjetrgovinska registracija, aktivno znanje nemščine

TOZD Maloprodaja Lesce, n.sol.o.
objavlja na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

PRODAJALKE v prodajalni Samopostrežba v Lescah

Pogoji: šola za prodajalce, eno leto delovnih izkušenj, izpit iz higienskega minimuma

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poskusnim delom 60 dni.
Kandidati naj svoje prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh (DSSS) oz. 8 dneh (zs TOZD MP) po objavi na naslov: MURKA Lesce, Alpska 62.

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA V SR SLOVENIJI
PODRUŽNICA 51500 KRANJ

objavlja prosta dela in naloge

1. KONTROLIRANJE ZAHTEVNIH UDS
v ekspozituri Škofja Loka

za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

Pogoji: VI. stopnja - ekonomist, pravnik ali višji upravni delavec, 1 leto ustreznih delovnih izkušenj, aktivno znanje slovenskega jezika, poskusno delo 2 meseca

2. KOMISIJSKO ŠTETJE GOTOVINE

v ekspozituri Jesenice
za določen čas s polnim delovnim časom

Pogoji: III. stopnja - poslovni ali administrativni manipulant, eno leto delovnih izkušenj, zdravstveni pregled vida (razlikovanje barv), nekaznovanost za kaznivá dejanja zoper družbeno in zasebno premoženje, preizkus ročne spretnosti, poskusno delo en mesec

K sodelovanju vabimo več PRIPRAVNIKOV, vse za določen čas do opravljenega pripravniškega izpita:

a) 1 PRIPRAVNIK za upravljanje z računalnikom v podružnici Kranj

Pogoji: V. stopnja - računalniški tehnik ali V. stopnja strokovne izobrazbe, znanje angleškega jezika, sistematski zdravstveni pregled

b) 2 PRIPRAVNIKA za področje likvidature, blagajne in trezorja (enega v podružnici Kranj in enega v ekspozituri Tržič)

Pogoji: V. stopnja - ekonomski ali upravni tehnik, aktivno znanje slovenskega jezika, zdravstveni pregled vida

c) 2 PRIPRAVNIKA za področje interne kontrole (enega v ekspozituri Tržič in enega v ekspozituri Škofja Loka)

Pogoji: VI. stopnja - ekonomist, pravnik ali višji upravni delavec, aktivno znanje slovenskega jezika

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati naslovijo na kadrovsko službo SDK, podružnica 51500 Kranj, Trg revolucije 2, v osmih dneh po objavi.
Kandidate, ki se bodo prijavili na objavo, bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejetju sklepa o izbiri.

GORENJKE! GORENJC!
GORENJSKI GLAS

Z VAMI NA DOPUSTU

Letos vas bo Gorenjski glas spremljal tudi na dopust. Po vsej slovenski obali, v Istri, na Cresu, Lošinju, Rabu in še marsikje drugje vas bo dvakrat na teden čakal pri prodajalcih časopisov v počitniških naseljih in kampih.

Če ga kje ne boste mogli dobiti, nam sporočite in povejte, kam naj ga pošljemo.

Gorenjke! Gorenjci!
Sodelujte z nami in Gorenjski glas vas bo tudi na dopustu seznanjal z dogodki na Gorenjskem in vam vsak teden prinesel vsaj urico ali dve zanimivega branja.

ŽELIMO VAM PRIJETNE POČITNICE!

MALI OGLASI

tel.: 27-960

cesta JLA 16

aparati, stroji

Prodajnik univerzum STOLP, Roman Pogorelec, Trg svobode 21, Trzin 11289

Ugodno prodajnik filmsko KAMERA, canon 514 XL, super 8 in zvočni PROJEKTOR presenta Čarman, Sv. Duh 38, Škofja Loka 11290

Singer šivalni STROJ prodajnik za 20 in 26 SM, Tel. 061/223-838, dopoldan in 061/266-951, popoldan 11291

Poceni prodajnik nerabljeno hrbtno motoro SKROPILNICO panonija, Jež, Utik 29, Križe 11292

Ugodno prodajnik ŠIVALNI STROJ slava 555, Tel. 80-165 11293

GRAMOFON ficher, deklariran, prodajnik, Tel. 38-816, popoldan od 14. do 18. ure 11294

Prodajnik KOSILNICO za traktor ferguson, Franc Sodnik, Klanec 15, Komenda 11295

Prodajnik nerabljeno HLADILNIK gorenje international, 215 litrov, Tel. 23-143 11296

Prodajnik barvni TELEVIZOR gorenje selectomatic, nov ekran, Mlinar, Tuga Vidmarja 4, Planina II, Kranj 11297

Poceni prodajnik ohranjen barvni TV gorenje, star sedem let, Tel. 37-945 11341

Prodajnik dva meseca rabljeno termoakumulacijsko PEČ, 3,5 kW, Tel. 47-673 11342

Prodajnik dve termoakumulacijski PEČI 3 kW, za 12,5 SM, dva GOBELINA, Koni v galopu, za 9 SM in Zimska noč za 9 SM, Bojan Komac, Cankarjeva cesta 20, Trzin (4. nadstropje) 11343

vozila

Prodajnik BMW 320i/6, letnik 1979 z dodatno opremo, Tel.: 60-406.

ZASTAVO 101, december 83, prodajnik, Stefe Tanja, Alpska 13, Bled, Tel.: 064/77-505

Prodajnik R 18 - karamboliran, Letence 14, Golnik

Prodajnik R 18, letnik 1984, prevoženih 36000 km, cena po dogovoru, Tel. 75-650, dopoldan 11187

Nujno prodajnik GOLF, letnik 1978, Domažet, Staneta Rozmana 5, Kranj 11007

Prodajnik OPEL ASCONO 1.6 CSR, prva registracija 84, Tel.: 81-608 11168

Prodajnik Z 101, letnik 78, Zdravko Akentiev, Blejska 113 11169

Prodajnik Z 750, letnik 80, registracija do maja 1988, cena 80 SM, ogled od 16. do 20. ure, Černe, Lipce 53, Tel. 81-646, dopoldan 11270

Z 750, letnik 1976, prodajnik, Tel.: 34-420 11271

MARIJA PRIMC

vam nudi kvalitetno in hitro izdelavo vseh vrst očal.

Cesta na Klanec 3, Kranj (v bližini Blažuna)

Od 16.7. do 15.8. zaradi dopusta zaprto

Prodajnik FIAT 1100-veteran, letnik 1956, cena 15 SM, Vodopivčeva 10, Kranj 11272

FIAT Z 1300, dobro ohranjen, registriran do decembra 1987, prodajnik za 120 SM, Tel. 23-855 11273

MOPED tomos 15 SL, prodajnik, Janko, Cesta na Brdo 10, Korkica, Tel. 24-421 11274

Poceni prodajnik nov tomos AVTOMATIK s števcem, Tel.: 26-683 11275

Prodajnik TRAKTOR 35 konjskih moči Jože Langerholc, Pevno 7, Škofja Loka 11278

Prodajnik MOTOR APN 6, letnik 1984 in MOTOR kolibri T 12, registriran do 26. junija 1988, Bertoničeva 37, Kranj, Tel.: 22-035 11280

Prodajnik WARTBURG karavan, letnik 82, Vinko Oblak, Tenetiše 22, Tel.: 46-210 11281

Novo JETO prodajnik, Tenetiše 46 11282

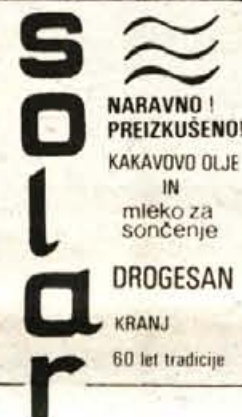
Prodajnik TRAKTOR TV 750 ali zamenjam za imeter 35 konjskih moči ali za univerzal 45 konjskih moči, Marija Buh, Tel.: 68-636 11283

Prodajnik AUDI 60, Tel.: 66-248 11348

Prodajnik ŠKODO 110 L, letnik 74, registriran do junija 1988, Tel.: 50-259, Jože Mlinarič, Križe 7, Križe 11351

R 4 TLS, letnik 78, prodajnik, Benedikova 19, Stražišče pri Kranju 11325

Z 750 LE, letnik 84, prodajnik, Likozarjeva 14, Tel.: 24-598 11324

NARAVNO!
PREIZKUŠENO!
KAKAVOVO OLJE
IN
mleko za
sončenje

DROGESAN

KRANJ
60 let tradicije

VARČEVALCI!

Od 11. julija dalje je zaradi adaptacije ekspozitura Ljubljanske banke na Cesti JLA 4 (pri nebotičniku) v Kranju zaprta.

V tem času boste posle v zvezi s potrošniškim kreditiranjem lahko opravili v ekspozituri pri Globusu, pokojnine pa se bodo vpisovale v osrednji enoti na Cesti JLA 1.

Ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske

Ugodno prodajnik GOLF, letnik 85, Tel. 47-605 11254

Prodajnik karambolirano in nevozno Z 750, z uporabljenim zadnjim delom in dobro ohranjenim motorjem (82000 km), Plajbes, Križe 37, Tel.: 57-087 11255

Prodajnik Z 101, letnik 1974, Kokalj, Brezje 41/a, Trzin 11356

Z 101 comfort, letnik 1980, registracija do julija 1988, garažirano, prodajnik, Tel.: 75-310 11257

JUGO 45 A, star eno leto, bele barve, prevoženih 14000 km, prodajnik, Tel.: 81-602, od 18. do 20. ure 11258

Prodajnik Z 101, letnik 78, po delih, Tel.: 84-052, po 14. uri 11259

Prodajnik Z 101, letnik 78, po zelo ugodni ceni, Tel.: 21-716 11260

Prodajnik Z 750 SC, letnik 79, prevoženih 47000 km, dobro ohranjeno, garažirano, Luka Bilbija, Delavska 8, Jesenice 11261

Prodajnik enosono kiper PRIKOLICO, 5 ton, Stefan Kociper, Podboršt 5, Komenda 11262

Ugodno prodajnik obnovljen Z KOMBI 435 F, Tel.: 39-629 11263

Prodajnik MOTOR tomos 15 SLC, Štalc, Kropa 58, ogled vsak dan po 15. uri 11264

Z 101, letnik 73, prodajnik, Tel.: 70-353 11265

Prodajnik dobro ohranjeno otroško dirkalo KOLO na pet prestav, Tel.: 23-470 11266

Ugodno prodajnik MOTOR tomos, 14 SM, letnik 83, Tel.: 74-801, popoldan 11267

živali

Prodajnik 4 tedne staro TELE, Zor, Moše 9, Smednik 11284

Prodajnik PSIČKE, stare sedem tednov, križanec nemški ovčar, Anton Jerič, Zabreznica 31, Žirovnica 11285

Prodajnik sedem mesecev brejo TELICO, Letence 18, Golnik, Tel.: 46-300 11286

DOBERMANA, starega sedem tednov in dobermana starega osem mesecev, z rodovnikom poceni prodajnik Bidovec, Huje 29, Kranj 11287

Prodajnik KRAVO simentaliko, Razgledno 14, Bled 11288

Prodajnik rjave JARKICE, stare 10 tednov, Zgoša 47/e, Begunje 11144

gradbeni mat.

Prodajnik rabljeno strešno OPEKO špičak, Tel.: 35-944 11298

Prodajnik 150 kosov PUNT in 20 kosov LEG po izredno ugodni ceni, Tenetiše 64, Tel.: 46-187, v večernih urah 11299

Ugodno prodajnik zelo dobro ohranjena OKNA in VRATA, zastekljena in z roletami, Janez Kemperl, Županja njiva 5/b, Strahovica 11300

Prodajnik MODELARC, 300 kosov ali zamenjam za cement, Tel.: 74-806 11301

Prodajnik 2400 kosov folc cementne strešne OPEKE Ogris, Kutinova 9, Kranj, Tel.: 27-939 11302

Prodajnik cca 150 m² OPAZA m² LADIJSKEGA poda, Tel.: 45-159, od 15. ure dalje 11303

Prodajnik DESKE 25 in 50 mm, Visoko 66 11335

razno prodam

Prodajnik 2x15 m² novega toplega PODA, 10 odstotkov ceneje in GRAMOFON stereo, Tel.: 34-108, popoldan 11304

Prodajnik SRF BURJA, odlično ohranjen, Tel.: 51-977, od 18. do 20. ure v torek 11305

Prodajnik družinski gumijasti ČOLN na vesla, znamke lahora za 7 SM, Tel.: 82-612 11306

Prodajnik novo TROBENTO za 15 SM, Vodopivčeva 10, Kranj 11307

Prodajnik klavirsko HARMONIKO royal standard in dirkalno KOLO na pet prestav, Tel.: 50-118 11308

Prodajnik italijanski otroški VOZIČEK, STAJICO in KOLO s pomožnimi kolesi, Tel.: 24-321 11334

Prodajnik ŠOTOR za štiri osebe, Tel.: 50-183 11336

Prodajnik tri GOBELINE: Ciganka, Dekle in Srne za 40 SM, Boris Rakovič, Cesta 1. maja 69, Kranj 11337

Prodajnik OBRAČALNIK za BCS - maraton in traktorsko letno prikolico, Gorice 22, Tel.: 46-063

stan.oprema

Prodajnik dve OKNI, dimenzije 140x140 in 140x90, Nace Murko, Senčur, Tel.: 41-079 11309

Prodajnik KAD 170 cm in novo SEDEŽNO garnituro, Tel.: 70-300 11310

Ugodno prodajnik komplet SPALNICO, staro eno leto, Drago Frelih, Frankovo naselje 69, Škofja Loka 11311

Prodajnik OMARE s policami, temnorjave, visoke 120 cm, širina 24 cm, Tel.: 45-066 11312

Prodajnik sedežno GARNITURO, zibelko ter globok otroški VOZIČEK, Boris Kotnik, C. 1. maja 64, Kranj 11313

Prodajnik kompletno rabljeno KUHINJO s štedilnikom in hladilnikom, Tel.: 78-257, Rečička 13, Bled 11339

Prodajnik jedilni KOT z mizo in stoli, Tel.: 28-563 11352

Poceni prodajnik KAVČ, dva FOTELJA in MIZO, Tel.: 74-709 11345

stanovanja

Prodajnik GARAŽO v naselju Planina, blizu banke, Tel.: 21-679 11313

Zamenjam novo neopremljeno družbeno GARSONJERO 36 m² v Kranju s soglasjem za enako ali podobno v Škofji Loki, Demšar, tel.: 61-261, popoldan 11314

Zamenjam dvosobno družbeno stanovanje za eno večje (najmanj trosobno) družbeno stanovanje v Kranju ali bližnji okolici, Tel.: 38-593, po 18. uri 11315

Opremljeno sobo z uporabo kopalnice oddam ženski za enoletno predplačilo, Šifra: KRANJ 11340

posesti

Prodajnik staro HIŠO v Zg. Piričah, Tel.: 24-788, od 16. do 21. ure 11316

Opremljeno staro HIŠO (pohištvo, kopalnica, WC) z vrhom v Zgornji Sorici 8 na Gorenjskem, nujno prodajnik, Ogled do 19. julija 1987 11317

Prodajnik GARAŽO na Laborah, Tel.: 33-800 11347

Prodajnik VIKEND v Zg. Besnici, poleg stare šole, Sušnik, tel.: 27-919 11553

kupim

TRAKTORSKI priključek vilicar, kupim, Ivan Srakar, Spitalič 23, Motnik pri Kamniku, tel.: 061/847-188 11318

Kupim dve KOLESI za fiat 126 P, Tel.: 70-073 11319

Kupim enosobno stanovanje v Kranju ali bližnji okolici, Plačam takoj, delno s kreditom, Šifra: STANOVANJE 11338

zaposlitve

Takoj zaposlim kvalificiranega ELEKTROINSTALATERJA, Praksa zaželna, Elektro Mulej, Bled, Tel.: 77-133 11320

Nujno iščem varstvo v Kranju ali bližnji okolici za dveletno deliko, Tel.: 27-784 11344

Če ste vajeni rednega dela in bi radi dobro zaslužili, pokličite na tel.: 46-072 11346

Zaposlim kvalificiranega ali priučnega vodovodnega INSTALATERJA, Vodovodna inštalacija Kaps, Bled, Jamova 7, Tel.: 77-456 11233

OBVESTILA

Zaradi preureditve prostora razprodajam eno leto stare KOKOŠI nesnice, za kakol ali nadaljnjo rejo. Dobite jih vsak dan v Strahinju 38, Naklo 11252

Inštruiram matematiko za osnovno šolo, prvi, drugi in tretji letnik srednje šole, Tel.: 40-240, popoldan 11321

Ne čakajte jeseni - streho popravite sedaj!, Tel.: 35-224 11322

Prodajnik 4 KAMINE -- PEČI, Tel.: 26-395 11349

Prodajnik barvni TV iskra azur, cena 20 SM, Tel.: 21-104 11350

RIBEZ, črn in rdeč, prodajamo vsak dan od 8. do 12. in od 15. do 20. ure, Kranj, Cesta 1. maja 4, Tel.: 21-582 11250

Cenjene goste obveščamo, da bo gostilna NA SEDLU v Čepuljah zaprta zaradi letnega dopusta, od 18. julija do 13. avgusta 1987 11251

izgubljeno

Izgubila se je PAPIGA, Planina 2, Tel.: 38-945, popoldan

OPRAVIČILO

Pri zahvali z dne 3. julij 1987 za
**PETRA
KERNA**je prišlo do neljube pomote. Pravilno se glasi: Posebna zahvala Križajevim in Kaminovim za lepo spremstvo na njegovi poti. Za neljubo pomoto se opravičujemo!
Kernovi, Lahovce

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec v pokoju iz tozda Vzdrževanje

BOŽEGLAV ANTON

roj. 1909

Od njega smo se poslovili v petek, 10. julija 1987 na kranjskem pokopališču.

SINDIKALNA ORGANIZACIJA
SAVA KRANJ

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi moža, očeta, brata, strica

ZDRAVKA ŠPORNÁ

upokojenec jeseniške Železarne,
borec Kokrškega odreda

Iskreno se zahvaljujemo tov. Bohincu iz Žirov, Koničevima, Tomanu ter zdravnici tukajšnje ambulante za hitro pomoč. Hvala humanim uslužbencem Komunale za pomoč in nasvete, sosedom za nesebično pomoč, vaščanom Brega za venec, pašni skupnosti, organizaciji ZB, društvu upokojenec iz Žirovnice. Hvala njegovim sodelavcem H. V. Ž. cvetličarni Zvonček, g. župniku za obred, pevcem okteta Svoboda Breznica, praporom, Lipovšku za govor. Prijateljem in znancem hvala za kakršnokoli pomoč, izrečena ustna in pisna sožalja. Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, sina, brata, strica in svaka

FRANCA KERNA

se vsem, ki ste nam v času hude boleznin in smrti kakorkoli pomagali in z nami sočustvovali, skreno zahvaljujemo.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

FERDINANDA
KEMPERLA

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, krajanom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, izrečena sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti. Iskrena zahvala kolektivoma GKZ Srednja vas in Alpetour-Mehanične delavnice Bled, ZB NOV Srednja vas za besede slovesa, njegovim tovarišem in soborcem. Hvala dr. Hribarju, zdravstvenim delavcem Bohinj, Jesenice in Golnik ter g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem za zapete žalostinke. Vsem, ki ste nam pomagali in stali ob strani v teh težkih trenutkih še enkrat iskrena hvala.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

Bohinj, Vrsnik, Bled, Gorje, Češnjica, Železniki

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in tasta

JOŽETA
SOKLIČA

z Bleda, Razgledna c. 11

se iskreno zahvaljujemo za izrečena sožalja, podarjene vence in cvetje in za številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Lubeju za dolgotrajno zdravljenje, zdravstvenemu osebju ZD Bled in bolnice Jesenice. Hvala pevcem za žalostinke in župniku za opravljen obred. Vsem, ki ste sočustvovali z nami, še enkrat iskrena hvala!

VSI NJEGOVI

Bled, 6. julija 1987

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mame, hčerke, sestre in tete

MARTE
PEČELIN

iz Žirov

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in ji darovali cvetje. Posebna zahvala medicinskemu osebju Onkološkega inštituta - pritličja C v Ljubljani, govornikom za lepe poslovilne besede in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Žalajoči: mož Matevž, hčerki Vesna in Katjuša, mama, ata, brat Silvo in Irma z družino.

ZAHVALA

Kdor išče cilj,
bo ostal prazen, ko ga bo dosegel,
kdor pa najde pot,
bo cilj vedno nosil v sebi.
(N. Zaplotnik)Ob odhodu našega dragega sina,
brata, strica, nečaka in bratranca

IGORJA REHBERGERJA

se iskreno zahvaljujemo botrom, sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste nam v bolečih trenutkih bili blizu in nam kakorkoli pomagali. Posebna zahvala Simonu, gorskim reševalcem iz Mojrstrane, sodelavcem iz Iskre Telematike - KK TOZD ATC in KTO TOZD ZTS, delavcem Tekstilindusa - obrat II in Iskre Kiberneteke - TOZD Stikala, uslužbencem Ljubljanske banke Globus, prijateljem iz AO Kranj, vsem pevcem in duhovnikom. Hvala vsem, ki ste njegovo gomilo spremenili v en sam bel cvet.

VSI NJEGOVI

Zg. Bela, 7. julij 1987

Kam v vročem poletnem dnevu?

Po obrobni bohinjskih poteh

Nomenj — Na Koritih tik ob Savi Bohinjki so bolj skriti kot pa vsem na očeh ostanki nekdanjega plavža, enega od mnogih v nekdanji železarsko razvitem Bohinju. Žal ga hitro preraščajo grmovje, tako da je tudi tabla, na kateri je označeno, da gre za zgodovinski tehnični spomenik, kaj malo vidna. Le nekaj minut višje od reke pa buči s pobočja planine slap Grmečca.

Grmečca — Skrita za ovinkom, se s pobočja Nomenjske planine zliva Grmečca proti Savi. — Foto: L. M.

Kadar se namenimo v Bohinj, nas skoraj nič ne more odvrniti od domača premočrtnega potovanja do jezera ali kamor smo se pač namenili. Toda potovati proti Bohinju, pomeni potovati tudi mimo 78 najdišč, iz katerih se kaže bohinjska preteklost. Pustimo ob strani tako znana najdišča kot je na primer Ajdovski gradec. Nedaleč od tu je blizu Nomenja ob vznožju Nomenjske planine najdišče, odkrito že pred časom. Celotna tabla je ob njem, toda slučajni popotnik bi ga zaradi grmovja, ki ga bujno preraščajo, kaj težko odkril. Še najlažje bi ga našli ribiči; lani razširjena gozdarska pot, ki s Soteske v Mokrem ložu zavije na desno stran

Save, se namreč v senci tik ob reki vije proti Nomenju.

Hemni-plavž je komaj dva koraka od obnovljene poti. Dolga leta ga je vzdrževal Tehniški muzej Jesenice, pred časom so tudi šolarji kdaj pa kdaj porezali visoko rastlinje in vojevje, ki zarašča najdišče. Plavž na Koritih je bil odkrit pred drugo svetovno vojno in je priča izjemno starega železarstva v Bohinju. Arheologi so prepričani, da so tu pridobivali železo od 11. do 16. stoletja, morda celo vivali železne predmete. Rudo so sem tvorili iz Nomenja pa tudi z Nomenjske planine. Plavž je lepo ohranjen, bati pa se je, da ne bo voda sčasoma načela sicer na zgornji strani s cementno ploščo zavarovanih ostankov objekta. Imenitna šolska ura iz zgodovine Bohinja za radovljiške šolarje. Vendar pa prav gotovo tudi skrita zanimivost, ki pa je v Bohinju ne znajo pokazati.

To tem bolj, ker je blizu plavža, le nekaj minut navzgor ob Savi prelep, sicer le kakih osem metrov visok, a zato nič manj bučen slap Grmečca. Do slapa pripelje stara srednjeveška nadelana pot, po kateri so nekdanj tvorili rudo, zdaj pa po njej navadno stopajo ribiči z ribami bogatih zelenih tolmunov Savi Bohinjke. Pradavna pot se pred slapom dvigne v planino, dokaj široka steza tik ob vodi pa vodi do slapa in se nato izgublja naprej v šibju. Pršenje čiste hladne vode se z bučanjem steka v tolmun smaragdne barve. Grmečca pa se iz temnega tolmuna preko bleščečega belega peska krotko prelje v savske vode.

L. M.

Prevoz na otok dražji

Bled, 10. julija — Iz blejskega Turističnega društva so nam sporočili, da so povišali ceno za prevoz na otok. Tako bodo sedaj morali odrasli odšteti za ogled otoka dva tisoč, otroci pa tisoč dinarjev.

V. S.

Proslava ob dnevu
prešernove brigade

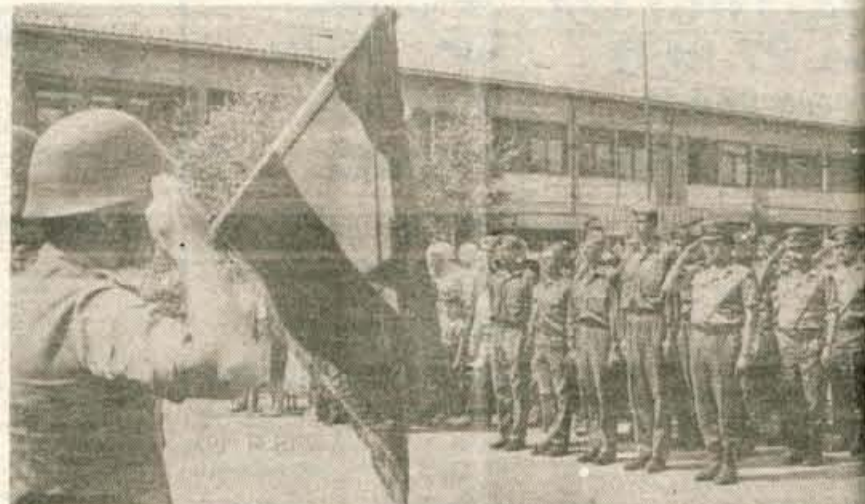
Muzej bogatejši za novo zbirko

Kranj, 11. julija — V vojašnici Stane Žagar v Kranju so proslavili dan VII SNOUB »France Prešeren«, obenem pa je nova, »junjska« generacija mladih vojakov dala svečano zaobljubo. Proslave so se udeležili tudi preživeli borci Prešernove brigade, v imenu katerih je spregovoril njihov prvi komandant Ivan Javor—Igor Slavostni govornik generalpolkovnik Svetozar Višnjic je borcem čestital za visok jubilej, mladim vojakom pa je zaželel čimveč uspeha pri njihovem usposabljanju.

Odbor Prešernove brigade je podelil priznanja najprizadenejšim pri organizaciji prvega pohoda borcev na Triglav, plakete in priznanja za uspešno sodelovanje z vojašnico pa je kranj-

Razstavo si je ogledal tudi generalpolkovnik Svetozar Višnjic

Mirno!

skim delovnim organizacijam in posameznikom podelil komandant garnizona podpolkovnik Živko Juroš.

V vojašnici so tudi razširili muzejsko zbirko, saj so odprli novo spominsko sobo, ki so jo opremili in uredili s pomočjo Gorenjskega muzeja. Po svečani otvoritvi je bil tudi ogled muzeja, ki obsega štiri spominske sobe (Titovo, Prešernovo, Žagarjevo in Planinsko), likovno galerijo in dvorano za filmske projekcije.

Proslavi je sledil pester kulturni program, iz vojaške kuhinje pa je »dišalo« po pravem vojaškem golažu.

Igor Kavčič

Foto: Gorazd Šinik

Tudi jaz bom vojak, ko bom velik

Nekateri borci so na razstavljenih slikah našli tudi sebe

Kdo skruni spomenike vojnih žrtev?

To ni navadna fantovska objestnost!

Škofja Loka, 10. julija — Čeprav se je zelo verjetno dogajalo v iztekajočem dnevu borca, v noči s 4. in 5. julija, še glasno odmeva po Škofji Loki; kakšna zla sila je vodila človeka oziroma skupino, da se je čisto po nečloveško znesla nad spomenikom petdesetim loškimi talcem, ki jih je nemški okupator postreljal 9. februarja 1944. leta za Kamnitnikom?

Domnevno je bila družina, ki je z betonskega podstavka spomenika razrahljala kovinska nosilca, odtrgala ploščo, veliko 50 krat 30 centimetrov, iz svetlega marmorja, s pisanim posvetilom padlim talcem, in jo vrgla na tlakovana tla ob spomeniku, da se je razbila na več kosov. Tudi vrhnji del vaze, vržene na kamniti podstavek, je odlomljen. Materialne škode je za 300.000 dinarjev...

V tem primeru je materialna škoda nepomembna. Gre za kulturni, politični vandalizem, za vprašanje človečnosti, za neprecenljivo moralno škodo. Le koga moti spomin na padle Ločane, na povsem običajne ljudi, nad katerimi se je, še živimi, najprej znesel nemški okupator, zdaj pa tudi mrtvih ne pustje več v miru počivati? Kje ima človeška hudobija meje?

Stane Pečar, predsednik zveze borcev NOV Škofja Loka: »V ponedeljek, 6. julija, zjutraj me je obvestil kamnosek Jože Furlan, ki je prejšnji dan po naključju opazil razdejano. Domnevamo, da je bil spomenik razbit v noči po dnevu borca, ko je bil na loškem gradu izseljenški piknik. Tako borci kot predstavniki drugih družbenopolitičnih organizacij v občini sodimo, da ni po sredi običajni vandalizem, ki ga je sicer vse več in napada razne komunalne naprave: prometne znake, cestne svetilke, cvetlična korita, košare za smeti, avtobusne postaje, ograje, klopi. Razbitje spomenika za Kamnitnikom ni slučajno. Bil je dan borca. Menimo, da je povzročila ista skupina, ki je nekaj pred tem pred domom zveze borcev »pustila z drogov tri zastave; partijsko in jugoslovansko smo dobili prerezani, slovenska je bila cela. Spomenik je na samem, dovolj daleč od hiš, tako da so se divjaki lahko neopaženi znesli nad njim. Borci, pa tudi drugi poštene ljudi, smo ogorčeni, zgražamo se in obstojamo storilce. Hkrati pa se tudi bojimo, da se politični vandalizem ne bi širil. Ni še tako dolgo, kar so bile oskrunjene zastave v Poljanah in Železnikih.«

Pokrovitelj spomenika za Kamnitnikom je SGP Tehnik, tozdr Komunalna, vendar bodo šli stroški obnove na račun odbora podpisni-

kov družbenega dogovora za varstvo spomenikov NOV pri loški skupščini. Nova plošča in vaza sta že naročeni pri kamnoseku Jožetu Furlanu.

Za mnenje o neljubem dogodku smo vprašali tudi tri sogovornike.

Ludvik Furlan iz Podlubnika: »Za razbitje spomenika še nisem slišal, kolikor pa spremeljam razmere po svetu, opažam, da fašizem spet dviga glavo. Na tujem in tudi doma. Nad spomenikom so se lahko znešli samo nasprotniki naše družbe, politike, ne pa pijani fantje, ki za svojo objestnost najdejo kaj drugega. To je namenska sovražnost, tuja vsem moralnim načelom in jo globoko obsojam.«

Rosana Mirt, stara enajst let, iz Groharjevega naselja: »Šolarji smo bili že večkrat pri spomeniku talcem za Kamnitnikom, prinesli cvetje, prižgali sveče. Mislim, da se nad spomeniki nihče ne bi smel znašati, da tako dejanje nima opravičila.«

Dragica Alič s Partizanske ceste: »Ljudje govore o razrezanih zastavah in razbitem spomeniku. Po mojem mnenju je oboje delo istih divjakov, ki jih je vodila k početju namerna zlehtnoba ali so se hoteli komu maščevati. Ugotavljam, da ni več spoštovanja med ljudmi, kulture, da ni več stvari, ki bi bila ljudem sveta, zato se bojim, da bo podobnih grdih početij vedno več.«

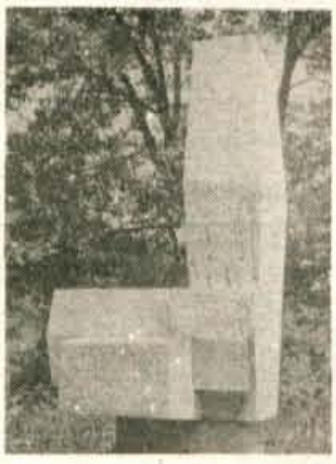
Skrunilci zaenkrat še niso znani.

H. Jelovčan

Kranjski borci so zgroženi nad oskrunitvijo spomenika padlim borcem v Pševem, ki ga je med prvomajskim slavljem nekdo polil s katranom. Samo zgroženost pa, žal, ne pomaga prida. Spomenik je bil 29. maja še vedno popačkan (na sliki zgoraj), potem pa ga je nekdo vendarle poskusil očistiti. Poskusil, kajti to nedeljo so bile na spomeniku še vedno srage katrana (spodaj). — Foto: G. Šinik

Spomenik za Kamnitnikom - nova žrtev divjanja

Škofjeloška mladina pleše pred občino

Bolje tukaj, kot nikjer

Škofja Loka, 10. julija — V okviru letošnjih veselih počitnic organizira Zveza društev prijateljev mladine občine Škofja Loka tudi mladinske plesne, ki so se začeli pretekli teden in bodo v juliju in avgustu vsak petek od 18. do 22. ure pred skupščino občine.

Društvo za glasbo in videotehniko pri občinski konferenci ZSMS Škofja Loka je med počitnicami zadolženo, da poskrbi za plesne pred občinsko stavbo. »V naslednjih tednih bomo poskrbeli, da se na odru pojavi čimveč ansamblov, predvsem iz Škofje Loke in okolice. Danes igra ansambel Pop Designe in mislim, da je mladim všeč. Seveda bomo povabili tudi bolj znane ansamble, gledati pa bomo morali predvsem na stroške, saj danes stane najcenejši ansambel okrog dvajset starih milijonov. Sredstva za organizacijo plesa pa so minimalna. Kraj pred občino smo izbrali zato, ker je to lokacija, ki ne moti veliko prebivalcev, saj je tu le nekaj stanovanj, drugače pa plesišče (parkirišče) obdajata občinska zgradba in gostilna Mihol, ki je prav zaradi tega plesa podaljšala obratovalni čas,« pravi Franc Teropišič, predsednik društva in član nekdanjega ansambla Pomaranča.

Mladim pa prizorišče pred občino ni preveč všeč, saj je preveč na odprtem prostoru, na prostoru, ki je nekako »preveč uraden«. »Ansambel mi je kar všeč, saj igrayo popularne pesmi, le lokacija bi bila lahko boljša. Je pa bolje kot nič, saj do sedaj ni bilo v Loki nič podobnega in je prav gotovo vsaj majhna popestritev počitnic. S prijatelji rajše hodimo v disko klube in pred Creino v Kranju,« pravi Urša Maček, dijakinja ekonomske šole iz Škofje Loke.

Bojan Pintar iz Zminca pa je povedal: »V Škofji Loki je bolj malo zabave za mlade, zato smo danes prišli s prijatelji sem. Kjub temu da je glasba dobra, le redki zaplešejo, saj je še dan. Mislim, da pred občino ne bom prida plesal — bolj plesem na občini, pri sodniku za prekrške, kjer sva z motorjem večkrat v nemilosti. Sicer pa se raje zabavam v Disku Sora in pa pri svojem dekletu.« Mladi so se pritoževali, da je plesa prehitro končan, saj se ob desetih zvečer komaj znoči. Vendar je ples namenjen predvsem mladim v višjih letnikih osnovne šole, ki jih mnogi starši ne pustijo plesati v temi. »O plesu pred občino bi povedal tole: premalo ljudi, predraga pijača, čudna lokacija. Ne vem, kje se skrivajo loške lepoticke? Na plesišču ne grem še sedaj, saj je dan. Tudi sicer mislim, da se tukaj ne bo prida plesalo, bolj se pleše na občini,« je povedal Franci Fujs.

V. Stanovnik